

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedzieli.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Przenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł. Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy przenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia, ewentualnie zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 80 ct. — Przewodnik przenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów kilkunastu do 6 centów od miejsca 1 wiersza. Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonsów; we Francyi w Paryżu wyłącznie agencya p. A. d. a. m. a, Rue Clement 4.

CZĘŚĆ URZĘDOWA

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższym odrębnym dyplomem zwyczajnemu profesorowi uniwersytetu w Wiedniu, dr. Edwardowi Hoffmann, jako kawalerowi orderu żelaznej korony trzeciej klasy, w myśl statutu orderu, nadać najmiłościwiej stan szlachecki.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 1 września b. r. prezesowi sądu obwodowego w St. Pölten, Maksymilianowi Fischer, w uznaniu jego długoletniej, znakomitej działalności służbowej, nadać najmiłościwiej order żelaznej korony trzeciej klasy z uwolnieniem od taksy.

Dnia 4 września 1884 roku wydany i rozesłany został w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu XLVII zeszyt dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 142. Traktat państwowy z dnia 21 maja 1883 roku pomiędzy anstryacko-węgierską monarchią a cesarstwem Brazylii o wzajemnem wydawaniu zbrodniarzy.

Nr. 143. Rozporządzenie ministerstwa handlu, spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 28 sierpnia 1884 r. o zaliczeniu prowadzonego w sposób przemysłowy handlu galanami w powiatach granicznych Czech, Morawy, Szlązka, Galicyi, Górnej Austrii, Saleburga, Tyrolu i Vorarlbergu do kategorii przemysłu koncesyjonowanego.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 6 września.

Obecną kampanię wyborczą w Przedlitawii można uważać za ukończoną, gdyż jedynie wielka posiadłość saleburska nie dopełniła jeszcze wy-

boru posłów do sejmu, a uczyni to dopiero w przyszły wtorek. Wstrzymując się na teraz od wszelkich uwag nad doniosłością i politycznym znaczeniem dokonanych wyborów, zamierzamy dzisiaj, na podstawie dat statystycznych, dać obraz zysków i strat pojedynczych stronnictw. Cyfry same za siebie mówią tu wymownie, czyniąc zbytecznymi wszelkie dalsze komentarze. Ogółem odbywały się obecnie wybory w dziewięciu krajach koronnych, lecz, ponieważ wybory w Saleburgu nie są jeszcze zamknięte, przeto weźmiemy pod uwagę tylko następujące kraje koronne: Dolną i Górną Austrię, Morawę, Szlązk, Styryę, Karyntię, Vorarlberg i Bukowinę, które wybrały ogółem 382 posłów, mianowicie: 96 z wielkiej posiadłości, 147 z miast, miejsc przemysłowych i izb handlowych, wreszcie 143 przedstawicieli gmin wiejskich. Ostatnie wybory w tych krajach odbywały się w r. 1878, ze stanowiska przeto politycznego interesującym ze wszech miar będzie porównanie, o ile pojedyncze wielkie stronnictwa, ściągające się z sobą w Radzie państwa, wyszły wzmocnione lub osłabione z odbytej właśnie kampanii.

Co się tyczy przedewszystkiem wielkiej posiadłości, to z 96 wybranych przed sześcioma laty posłów, należało 81 do lewicy, a 15 do stronnictwa konserwatywnego; obecnie odniosło zwycięstwo 63 zwolenników zjednoczonej lewicy, a 33 konserwatywnych. Opozycja utraciła ośm mandatów na rzecz nowoutworzonej partii środkowej w Morawii, a dziesięć na rzecz obozu klerykalnego w Górnej Austrii. Z 147 okręgów miejskich, było dawniej 136 reprezentowanych przez posłów liberalnych, pięć przez klerykalnych, trzy przez czeskich, a dwa przez posłów autonomistycznych;

obecnie zaś miasta i Izby handlowe, włącznie z nowym okręgiem Dornbirn, wybrały 127 zwolenników zjednoczonej lewicy, pięciu klerykalnych, trzynastu Czechów i dwóch autonomistów. W tej kuryi opozycja straciła znowu dziewięć miejsc. Pomiędzy 143 posłami z gmin wiejskich w r. 1878, znajdowało się 50 liberalnych, 53 klerykalnych, siedmiu Słoweńców, 22 Czechów, dwóch Polaków i dziesięciu autonomistów, obecnie zaś wybrano 42 liberalnych, 50 klerykalnych, 4 zwolenników partii włościańskiej, 3 Słoweńców, 23 Czechów, 3 Polaków a 12 autonomistów. Lewica straciła tedy w tej kuryi ośm miejsc. Ogółem bilans strat zjednoczonej lewicy w bieżącej kampanii wyborczej wynosi 35 mandatów. Szczegółowo zaś w Dolnej Austrii straciła lewica dwa mandaty, zdobyła zaś dwa nowe okręgi; w Górnej Austrii straciła dwanaście miejsc a zyskała jedno; w Vorarlbergu zdobyła jeden nowy mandat; w Styrii straciła dwa miejsca, nie zdobyła zaś nowego; w Karyntyi uzyskała jeden i straciła także jeden okrąg wyborczy; w Morawii poniosła klęskę w jedenastu okręgach miejskich, które dostały się Czechom, a oprócz tego straciła jeden mandat w grupie wiejskiej i ośm w grupie wielkich posiadłości, ogółem przeto utraciła w tym kraju koronnym 20 mandatów. Na Szląsku straty opozycji zrównoważyły się zupełnie ze zdobyczą; wreszcie na Bukowinie straciła trzy okręgi, pozyskała zaś jeden nowy.

Lewica przeto przy wyborach w ośmiu krajach koronnych zdobyła 7 nowych mandatów, utraciła natomiast 42 dawniejszych. Klerykalni zdobyli 14, utracili 7 mandatów. Czechy zdobyli 12, utracili jeden, Słoweńcy zyskali dwa, Polacy jeden, autonomiści na Bukowinie dwa, związek

włościański zyskał cztery, a w końcu stronnictwo środkowe zdobyło ośm mandatów.

Nie biorąc w rachubę tych krajów koronnych, w których Niemcy są w mniejszości, przekonujemy się z tego zestawienia i cyfr powyżej przytoczonych, że w pięciu niemieckich prowincjach, mianowicie Górnej i Dolnej Austrii, Vorarlbergu, Styrii i Karyntyi wybrano przed sześcioma laty 163 posłów liberalnych a 72 należących do innych stronnictw, obecnie zaś 151 zwolenników opozycji a 81 przyjaznych obecnemu rządowi; z czego wynika, iż zjednoczona lewica nie ma bynajmniej powodu być zadowolona z rezultatu tegorocznych wyborów. Wynik zaś wyborów w Saleburgu nie zmieni prawdopodobnie już wcale owego niekorzystnego dla lewicy stosunku.

Sejm krajowy

(L.) Na porządku dziennym XXVII posiedzenia jest między innemi sprawozdanie komisji prawnej o wniosku p. Merunowicza co do zaprowadzenia kary osiedlenia w rolniczych karno poprawczych koloniach. Sprawozdanie to opiewa: Zważywszy, że z ogólnej liczby zbrodniarzy przez galicyjskie sądy ukaranych, około 70 proc. pochodzi zwykle ze stanu rolniczego; że z tej ogólnej liczby około 68 proc. ani czytać, ani pisać nie umie, żadnego więc wykształcenia nie posiada; że na ogólną liczbę w jednym roku ukaranych, około 50 proc. znajduje się rewertentów, t. j. poprzednio już ukaranych; że kosztą wykonania kar coraz się zwiększają, a przez przeprowadzenie systemu celkowego, częściowo (w Gracu) już zaprowadzonego i dalej przeprowadzić się mającego, jeszcze zwiększyć się muszą; że się więc okazuje, iż dotychczasowy system kar wcale nie wpływa na poprawę zbrodniarzy; że więc ze względu tak na bezpośrednie jak i pośrednie straty ekonomiczne państwa przyszły system kar tak poprawę zbrodnia-

14)

ŻUBR

Gawęda z podań łowieckich XVII wieku.

(Dokończenie.)

Około północy, kiedy cisza zaległa dziedzińce zamkowe, a ludzie pod strzechą z niepokojem oczekiwali jutrzejnki, która prawdopodobnie po raz ostatni zejść miała nad siewą głową zuchwałego śmiałka — bezmyślnie zaś zwierzęta ułożyły się do spoczynku w barłogach, norach, na gałęziach itp. jako ich natura wymagała, a stróże nocni nie czuwali, bo na cudze dobro nikt nie czyhał, dwaj jacyś ludzie snuli się pomiędzy odwiecznymi drzewami zamkowego podwórza, gdzie się mieścił zwierzyniec kniaziowy.

W ostrożnym chodzie obydwoh ludzi snadno było poznać, iż unikają jawności i nieradzi byłiby spotkaniu; być może, iż o ile cienie nocy dozwalały, dostrzegli się wspólnie zdaleka; lecz każdy z nich, usiłując być niewidzialnym, łudził się, że był tajemnicą dla drugiego. Łatwo to było odgadnąć z ich ruchów, bo ile razy zbliżali się ku sobie, każdy z nich ukrywał się po za drzewem, lub raptownym skokiem zapuszczał się w gestwinę. Manewrując w ten sposób, przy jednem takim zbliżeniu gwałtownie się rozeszli w przeciwnie strony, a starannie ukrywając się pomiędzy drzewa, ostrożnym, prawie złodziejskim chodem, dążyli każdy do swojego celu.

Minał czas jakiś tego tajemniczego pochodu, kiedy obaj ludzie, unikający się wzajemnie wśród cieniów nocy, zetknęli się na-

gle z sobą oko w oko. Już mieli odskoczyć, aby znów się ukrywać, gdy wtem mimowoli, obaj jednocześnie spuścili wzrok ku ziemi, jakby schwytyani na gorącym uczynku i razem zawołali:

— Kryś!

— Demek!

Po tym zobopólnym wykrzykniku, nastąpiło milczenie, które niewiadomo jak długo trwało, bowiem każdemu z nich zdawała się ciężać obecność drugiego, gdyby brzęk prętów dużej żelaznej klatki, przy której spotkanie to nastąpiło, nie wyrwał obydwóch z tego osłupienia. Brzęk ten spowodował znajdujący się wewnątrz niewolnik-żubr, ten nieszczęsny, który miał być bohaterem dnia następnego, a przyskakując radośnie, witał swoich młodych przyjaciół, którzy nieraz pieszczotami cieszyli jego niewolniczą dółkę.

Na ten raz wszakże obaj zadrżeli i usunęli się od przymileń jeńca, tak dotąd żądanych, jakby im one przykrość teraz sprawiały. Czyli coś im obciążało sumienia? — gdyż i sobie nie mogli spojrzeć wzajemnie w oczy jak dawniej, po prostu, po bratersku.

— Czegoś tu Krysiu przyszedł? — spytał po długim wahaniu Demek.

— Czyli masz o to pytać bracie, pewno w tym samym zamiarze co i ty — odpowiedział Kryś smutnie, poglądając na zwierza, który, coraz natarczywiej domagając się pieszczot, przez szczeble klatki przesuwiał swój piękny pysk brodaty.

— Ja co innego, bo tu chodzi o mojego ojca! — zawołał Demek.

— Czyliż kniaź, twój ojciec, nie był i dla mnie jakby równie ojcem rodzonym? Wszakże to ojciec mojej najmilszej Bohdanki, którą dziś jeszcze nazwę słodkimi żony imie-

niem. Czyliż nie miłuję ciebie jak rodzonego brata?... A więc tu równie moje miejsce jak i twoje! — wypowiedział Kryś z zapalem.

Demek, rzuciwszy na ziemię oszczep, którym był uzbrojony, przeisnął do serca Krysia, wołając:

— Wybacz bracie, niepowiniem był wątpić, iż cię tu spotkam!...

— Ale posłuchaj mnie — dodał po namyśle spokojnie — odejdz, pozostaw to mnie jednemu...

— Bracie! — przerwał z oburzeniem, zagniewany Kryś. — Z twoichże to ust braterskich wypływa ta obelga, której żadnemu obcemu płazem bym nie puścił? Czyli tybysz mnie pozostawił samego? Czy kiedykolwiek dałem ci powód do tak krzywdzącego o mnie zwątpienia?

— Wybacz bracie! — wyszeptał Demek, opuszczając zawstydzony oblicze. — Lecz sam powiedz: za co mnie, tybysz pozostał podporą i pociechą rodziców. A po twojej stracie, bóg biedna Bohdankę pocieszy?

Kryś mimowoli drgnął na te słowa, lecz nagle zdobywając się na fantazję, odrzekł obojętnie:

— Dlaczego to zaraz ginąć?...

Przerwał mu żubr, który zbliżonego do klatki chwycił pieszczotliwie za ubranie. On zaś spojrział na biednego jeńca smutnym wzrokiem politowania.

— Co to za smutna konieczność, pozabawiać życia takie szlachetne zwierzę, a do tego takie do nas przywiązane! — ośwał się rzewnie, oddając jeńcowi pieszczoty.

— Czyliżbys zamyślał zabić go podstępem? — spytał Demek.

— Za kogoż mnie trzymasz? czyliżem jest rzeźnik lub oprawca? Dziś, widzę,

zwątpiłeś o mnie nie po bratersku wcale. Najlepszy zaś dowód, że mam zamiar, wyswobodziwszy biednego więźnia, wyzwąć go na pojedynek — oto jest! — odpowiedział Kryś, dobywając z pod zwierzchniej sukni duży pilnik.

— Smutna powinność, mój przyjacielu! — dodał z westchnieniem, głaszcząc siwą brodę zwierza — ale biedny kniaź nie da sobie wyperswadować. Wszakże czas na gli, bierzmy się do roboty.

— Poczekaj Krysiu, ten cały zachód niepotrzebny, bo ja mam klucz.

— Zkądże go wziąłeś?

— A pamiętasz, jeszcze, nim ojciec poszedł na wojnę, zginał ten klucz, co narobiło tyle kłopotu. Sprawcą zaś tej zguby byłem ja.

— Ty jeszcze dzieciak wówczas, już powziąłeś zamiar?...

— Wybawienia ojca, gdyż tę walkę szaloną poczynając z niechaybną zgubę, i dlatego postanowiłem silnie, w jakoby to nie było sposób, przeszkodzić jej... Ale czas na gli bracie, chociaż drze na samą myśl spełnienia tej smutnej powinności — mówię zwolna Demek, wkładając duży klucz w zamek od klatki.

— Wiesz, co mi na myśl przychodzi? — powiadał Kryś, bawiąc się puszystą brodą zwierza — czy to konieczne zabijać tego biedaka, on z nami prawie wyrósł? Spójrzno, jaki słodki i przyjazny wzrok rzucają na nas jego łagodne rubinowe oczy? Wiesz, że na łowach nie w jednej ciężkiej znajdował się przeprawie i nigdy mi dusza na ramię nie wskoczyła, lecz teraz serce mi się wzdraga, drży ręka na samą myśl, aby ją podnieść na to zwierzę...

— Podzielam twe aprensye, mój bra-

rzy jak i ich oświecenie powinien mieć na oku; że wreszcie system poprawczy powinien być zastawiany do charakteru i zajęć ludności najczęściej karze podpadającej; takimi zaś systemem okazuje się według dotychczasowych doświadczeń system zastosowany w Irlandyi, Francyi i Polsce rolniczych poprawczych kolonij, przeto komisya prawnicza wnosi: Sejm raczy uchwalić: Wzywa się Rząd: 1) Ażeby w odpowiedniej drodze wpłynął na to, iżby w nowym kodeksie karnym, obok innych postanowień co do kary więzienia, umieszczone zostały także odpowiednie przepisy, któreby przewidziały i stosownie unormowały kary za pomocą osiedlenia w rolniczych koloniach karno-poprawczych zbrodniarzy ze stanu rolniczego, poraz pierwszy przed trybunałem karnym stających; 2) ażeby Rząd raczył jak najszybciej przedsięwziąć odpowiednie kroki w tym kierunku, ażeby w kraju naszym urządzona została podobna kolonia rolnicza karno-poprawcza, na razie przynajmniej dla przestępców nieletnich.

Sprawozdawcą komisji jest poseł Żarski.

Dalszym przedmiotem obrad tego samego posiedzenia jest sprawozdanie komisji budżetowej o wniosku posła Chrzanowskiego, który opiewał: „Wzywa się rząd, ażeby polecił dyrekcji skarbowej i urzędowi podatkowemu, iżby przy poborze podatków i dodatków wykonywały obowiązujące uchwały finansowe i wszelką kwotę wnoszoną przez podatującego rozliczyły na poczet podatku, dodatku krajowego i dodatku indemnizacyjnego w stosunku oznaczonym przez obowiązujące uchwały finansowe, to jest z złożonej przez podatującego kwoty, pobierając jeden złoty na poczet podatku państwowego, równocześnie z tejże kwoty pobierały oznaczoną ustawami finansowymi ilość centów na poczet dodatku krajowego i dodatku indemnizacyjnego.”

Komisya budżetowa, zbadawszy powyższy wniosek, przekazany jej 16 października r. z., doszła do następujących rezultatów: W przedłożeniu Wydziału krajowego o pokryciu niedoboru z r. 1882 udowodniono, że powodem niedoboru była okoliczność, iż dodatek krajowy przyniósł rzeczywiście w 1882 r. dochód mniejszy o 207.988 zł. niż preliniowano na tenże rok, i wykazano, że jeden cent dodatku krajowego przyniósł w 1882 r. tak na poczet bieżącej jak i zaległej należności tylko 95.546 zł. W sprawozdaniu komisji przyjętem przez Sejm do wiadomości o przedłożonym przez rząd zamknięciu rachunków funduszu indemnizacyjnego za r. 1882 wykazano, że po potrąceniu od ogólnej sumy dochodów z dodatku indemnizacyjnego, kwoty 156.013 zł., zwróconej przez fundusz indemnizacyjny wschodnio-galicyski funduszowi indemnizacyjnemu zachodnio-galicyskiemu i krakowskiemu, jeden cent dodatku indemnizacyjnego, z którego dochód preliniowano na 103.248 zł., przyniósł rzeczywiście dochodu na poczet bieżącej i zaległej należności 105.049 zł., chociaż w bieżącej należności zaległo w r. 1882 więcej niż ściągnięto w r. 1882 zaległej należności z lat dawniejszych, jak to wykazuje szczegółowo w sprawozdaniu ko-

misji. Różnica między dochodem rzeczywistym z jednego centa dodatku indemnizacyjnego a dodatku krajowego wynosi 9.503 zł.; zatem 27 centów dodatku krajowego do każdego złotego całej należności podatków bezpośrednich państwowych przyniosło w r. 1882 mniej dochodu o 256.561 zł. niż w tymże roku 27 centów dodatku indemnizacyjnego do każdego złotego całej należności podatków bezpośrednich państwowych.

Część tej wielkiej różnicy między dochodem z 27 ct. dodatku krajowego, a dochodem z 27 ct. dodatku indemn. jest uzasadniona różnicą w podstawach, według których pobiera się oba te dodatki. Albowiem dodatek indemnizacyjny pobierany jest także od rozpisanego podatku domowo-czynszowego z domów uwolnionych od opłaty tego podatku; zaś na mocy uchwały sejmowej z 28 września 1868 r. dodatek krajowy nie pobiera się od podatku domowo-czynszowego przypadającego na domy, które ustawa państwowa uwolniła od opłaty tego podatku. Ponieważ zaś ten podatek domowo-czynszowy rozpisany na nowe domy, a nie pobierany, wynosi około 400.000 zł., przeto dodatek indemnizacyjny po 30 centów od jednego złotego całej należności tego rozpisanego a niepobieranego podatku domowo-czynszowego, wynosi około 130.000 zł. Ta więc szersza podstawa w pobieraniu dodatku indemnizacyjnego uzasadnia wyższkę o 119.000 zł. w dochodzie z 27 centów dodatku indemnizacyjnego nad dochodem z 27 centów dodatku krajowego. Z pozostałej różnicy 137.000 zł. można jeszcze jej część tylko uzasadnić różnicą okolicznościami, jako to: ściąganiem w odmiennym stosunku zaległości dodatku indemnizacyjnego, niż dodatku krajowego. Komisya budżetowa sądzi więc, że powodem, pozostałej bez uzasadnienia reszty tej różnicy między dochodem z dodatku indemnizacyjnego, a dochodem z dodatku krajowego, jest zapewne ten, że urzędy podatkowe kwoty płaconej przez podatującego nie rozdzielały równocześnie na poczet podatku, dodatku indemnizacyjnego i dodatku krajowego, według wymiaru wyznaczonego finansowymi uchwałami sejmowymi, ale najprzód pobierały z niej podatek państwowy, następnie dodatek indemnizacyjny, a resztę kwoty złożonej przez podatującego, niekiedy resztę niedostateczną, pobierały na dodatek krajowy. Takie postępowanie bywa powodem niedoboru w dochodach kraju z dodatku krajowego.

Komisya budżetowa wnosi więc przyjęcie proponowanej przez p. Chrzanowskiego rezolucji, ale w następującej osnowie: Wysoki Wejm uchwalić raczy:

„Wzywa się rząd, aby polecił Dyrekcji skarbowej i urzędowi podatkowemu, iżby przy poborze podatków państwowych i dodatków krajowych, wszelką kwotę wnoszoną przez podatującego rozliczały równocześnie na poczet podatku, dodatku krajowego i dodatku indemnizacyjnego w stosunku oznaczonym przez obowiązujące uchwały finansowe.”

Sprawozdawcą komisji jest poseł dr. Chrzanowski.

Sprawy krajowe.

(Stan szkół średnich w Galicyi w latach szkolnych 1875—1883).

II.

W poprzednich artykułach podaliśmy najważniejsze daty, zawarte w sprawozdaniu kr. Rady szkolnej a odnoszące się do ekonomicznych warunków i kosztów utrzymania galicyjskich szkół średnich. Następny dział sprawozdania Rady szkolnej, zatytułowany: Ucznio wie, obejmuje szczegółową statystykę frekwencji.

Statystyka frekwencji szkół średnich odnosi się albo do początku albo do końca roku szkolnego. Różnica w liczbach nie była jednostajną: większa lub mniejsza w poszczególnych zakładach, kategoriach szkół i latach szkolnych. W średniej mierze liczba uczniów przy końcu roku szkolnego była o 9proc. mniejszą od liczby początkowej.

Liczba uczniów przy końcu roku szkolnego ma znaczenie przeważnie statystyczne. Według obowiązującej instrukcji o wykazach statystycznych szkół średnich (rozporządzenie Ministra stanu z 28 lipca 1863 liczba 5429 i późniejsze dodatki objaśnienia) zestawiają dyrektorowie corocznie w wrześniu t. j. po ukończeniu egzaminów poprawczych za upłyniony rok szkolny na przepisany blankiecie: *Statistische Jahresnachweisung der Mittelschulen VI A.*, wszystkie daty statystyczne, odnoszące się do „osobistych stosunków” uczniów, mianowicie: statystykę uczennic publicznych i prywatnych, statystykę klasyfikacji za drugie półrocze i frekwencji na nauki nadobowiązkowe, statystykę uczniów ze względu na narodowość, wyznanie religijne i wiek (w tym ostatnim względzie tylko co do uczniów klasy najniższej i najwyższej), wynik egzaminu dojrzałości, statystykę uwolnień od opłaty szkolnej, wreszcie liczbę stypendystów, kwoty stypendyjne i przychody na środki naukowe. Wykazy te przedkładał dyrektorowi w dwóch egzemplarzach: jeden przesyła Rada szkolna krajowa do centralnej komisji statystycznej, drugi pozostaje dla użytku Rady. Na tym wykazie opierają się daty niniejszego sprawozdania, o ile odnoszą się do galicyjskich szkół średnich i do stosunków szkolnych przy końcu lat szkolnych.

Dla administracji szkolnej większej doniosłości jest frekwencja na początku roku szkolnego, zwłaszcza, odkąd instytucja oddziałów równorzędnych czyli, tak zwanych paralelek, stała się prawie we wszystkich zakładach stałym czynnikiem zewnętrznego ustroju szkoły. Od liczby uczniów publicznych przyjętych do poszczególnych klas na początku roku szkolnego, zależy bowiem utrzymanie lub zniesienie istniejących już paralelek, albo utworzenie paralelek nowych, a w bezpośrednim następstwie wiąże się z tem zarządzenia co do pomocniczych sił nauczycielskich czyli supleatów. W okresie, do którego odnosi się niniejsze sprawozdanie, zmiany w frekwencji, a temsamem w liczbie paralelek, były stosunkowo większe wskutek

objawiającego się powszechnie prądu dodatniego w kierunku studium gimnazjalnego, a wstecznego co do studium realnego.

W gimnazyjach przybyło w roku 1876 10 paralelek, w r. 1878 14, w r. 1879 15, w r. 1881 12, w innych latach znów mniej: w r. 1877 7, w r. 1880 6, w r. 1882 4, w r. 1883 3; w szkołach realnych ubywały natomiast paralelki, ale równie nie w liczbie stałej: w roku 1876 ubywało 6 paralelek, w r. 1877 nie zaszła żadna zmiana, w roku 1878 ubywało znów 9 paralelek, w r. 1879 2, w r. 1880 5, w r. 1881 3, a w r. 1882 pozostające jeszcze ostatnie 3 paralelki. Frekwencja poszczególnych klas zależy jednak w każdym razie od wielu okoliczności, których nie można ani przewidzieć i obliczyć, ani z góry uchylić wobec zasady nieograniczonego przyjmowania uczniów, mających legalne warunki przyjęcia. Statystyka uczniów przy końcu roku szkolnego, jakkolwiek może być w ogóle miarą frekwencji roku następnego, według doświadczenia zawodzi częstokroć w obliczeniu spodziewanej frekwencji co do poszczególnych klas: nie można bowiem stanowczo przewidzieć, czy wszyscy uczniowie z postępowym dobrem wstąpią rzeczywiście do klasy wyższej w tym samym zakładzie, tem mniej, ile uczniów przybędzie do klasy z zakładów innych, czy to w skutek zmienionych stosunków rodzinnych, czy to przymusowo, w skutek złego postępu w naukach, wreszcie, w jakiej liczbie zgłoszą się do powtarzania klasy ci uczniowie, którzy nie otrzymali promocji w klasie wyższej, albo ją w ciągu roku szkolnego opuścili. Stąd też nieraz głównie ze względu na faktyczną liczbę uczniów, przyjętych na początek roku szkolnego, wbrew przypuszczeniom ubywały albo przybywały paralelki, powstawały paralelki wbrew zwyczajnemu porządkowi statystycznemu w klasie wyższej, chociaż ich nie ma w klasie poprzedzającej, albo też zachodzi potrzeba dzielenia klasy, która w roku poprzedzającym nie była podzieloną.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Sejmy krajowe.

Sejm bukowiński, po załatwieniu porządku dziennego, został przedwczoraj zamknięty. Przewodniczący sejm w przemówieniu zamykającym, zreasumował działalność reprezentacji krajowej na polu szkół, kultury krajowej, dalej w kierunku podniesienia komunikacji i stosunków sanitarnych, wspominał o uchwaleniu ważnych ustaw i udzieleniu przez sejm liczących subwencji, położył nacisk na zgodne postępowanie wszystkich posłów, podziękował przewodniczącym komisji i prezydentowi rządu krajowego za ich gorliwe poparcie, i zakończył okrzykiem na cześć Najj. Pana.

Prezydent rządu krajowego w swoim przemówieniu dał wyraz nadziei, że tegoroczna działalność sejm wyda dla kraju błogie owoce.

Pomiędzy przedłożeniami dla sejm u górnio-austriackiego znajduje się i

cie — przerwał Demek — ale sam widzisz, smutna powinność.

— Wiesz co? — zawołał Kryś zwało jakby na myśl wpadając — a gdyby tak otworzyć biedakowi więzienie i dać mu wolność!

— To samo mi przychodziło do głowy — odpowiadał Demek — ale czy to będzie skuteczny środek? — Książ ojciec uważa się, aby swego antagonistę odszukać, splundrować wszystkie knieje, nie spocznie, póki go nie odszuka, a jeżeli pójdą w zapasy w puszczy, zwierz znajdzie niezawodnie sprzymierzeńców, łącząc się z jakimś stadem i niebezpieczeństwo będzie stokrotnie zwiększone.

— Co do tego wierz mojemu doświadczeniu — zauważył Kryś — że zwierzęta niewolone stają się daleko przestraszniejsze i zreczniejszymi w unikaniu człowieka, jako już obyte i bliżej zaznajomione z jego naturą i w mojej praktyce łowieckiej jeszcze mi się nie zdarzyło widzieć zwierza, który raz wypuszczony z niewoli, dałby się pojąć powtórnie.

— Prawdę mówisz bracie!... A więc otwieram klatkę. Tylkoż na wszelki wypadek miejmy się na baczności z oszczepami, bo kto tam może odgadnąć, jakie myśli niespodziana ta wolność napędzi biednemu więźniowi do głowy?... mówił Demek, usiłując zardzewiały klucz włożyć w zamek; na chrzest, jaki to sprawiło, żubr nastawił uszy.

— W Imię Boże!... raz, dwa, trzy! komenderował Kryś. Nakoniec klucz trzykrotnie obrócił się w zamku i drzwi skrzypnąwszy na zardzewiałych wrzeczadkach, rozwarły się na oścież.

Jeniec patrzył na to z jakimś podziwem zatępienia, jakby nie pojmował, że nakoniec po latach wielu opadła przegrada, dzieląca go od rodzinnej puszczy i tak pożąda-

nej swobody. Nakoniec stanął we drzwiach, łeb duży poza nie wysunął, to rozpatrywał dokoła dużemi oczyma, to wciągał nozdrzami powietrze, jakby chciał kogoś dojrzeć i zwietrzyć. Długo stał w tej postawie, nie zwracając uwagi na obecność swoich oswojonych, którzy, przypatrując się w mileczeniu postawie zwierza, silnie ścisnęli rohatyny w prawicach.

Nakoniec zwierz, jakby pogardzając wspaniałomyślnie ofiarowaną mu wolnością, obojętnie odwrócił się od drzwi, a wszedłszy w głąb dawnego więzienia, przez jego kratę wysunął pysk po zdobycz pożądaną pieszczot.

Ta najmniej spodziewana determinacja zwierza wprawiła braci w zadumę; długi czas nie ruszali się z miejsca, w tem przypuszczeniu że jeniec jeszcze zmieni postawę. Lecz w końcu ta jego obojętność na odzyskaną swobodę, niezwracająca nawet uwagi na drzwi rozwarłe, a świadcząca, iż jeniec pragnie w miejscu pozostać, nasunęła braciom nową wątpliwość.

Nakoniec Demek, przerywając długie milczenie, spytał:

— Powiedz mi bracie, bo ja nie pojmuję, co może znaczyć ta najmniej przewidziana postawa zwierza?

— Nie dobrego nie wróży — odparł trwożliwie Kryś — ja co od dzieciństwa więcej ocierałem się o zwierzęta niż ludzi, ledwie że nie dosłownie powiem ci, co myśli ten jeniec pogardzający wolnością; oto on sobie powiada w duchu: „nie chcę waszej swobody ani miłej sereu rodzimej puszczy, tu chcę doczekać aż staremu kniaziowi spłacie długoletnią niewolę i przesładowania... Kniaź się tu zjawia niebawem i wtedy obaczmy, kto silniejszy?... Ze wszystkich zaś bestyj żubry są najbardziej mściwe i pamiętne.

— Niechby się choć na nas rzucił, bo nami zdaje się pogardzać — wtrącił zniecierpliwiony Demek.

— Masz najlepszy dowód, że mściwie spenetrował jego mściwe zamysły — powiadał Kryś — nie ma tedy co zlekąć musi się spełnić smutna konieczność dla ocalenia ojca kniazia. Miejsze się na baczności, znaczną go drażnić. Jakby przewidując, co zajdzie, mam przy sobie krzesiwo, zaopatrzyłem się w pakuły, uzbieram trochę suchego łuczywa i rozpoczniemy — żubry szczególnie ognia nie lubią... Ścisnij rohatynę, kordelas w lewą rękę!...

To mówiąc dobył ognia, złożył z suchego łuczywa rodzaj pochodni, a przez drzwi otwarte zaświecił w oczy zwierzowi, któremu szerść się najeżyła, nozdrza rozdeły, oczy szeroko rozwarł krwią zaszył i gniewnym blaskiem potyskiwał. Wszakże pomimo groźnej postawy, jeszcze się hamował z odporem, pogardzając niejako tą zaczepką, jakby wybrykiem żakowskim.

Nagle ryk straszny, piekielny, którego może oddawna żywa puszcza nie słyszała, rozległ się w powietrzu: najprzód ryk pojedynczy ranionego żubra, któremu wszyscy konwiktorowie kniazia zawtórowali rykiem, piskiem i wrzawą rozmaita, aż się wstrząsł zamek na starych fundamentach.

Kiedy się to działo staremu kniaziowi, upojonemu zawczasu tryumem przyszłej walki, wymarzonej przez całe życie, sen powiek nie kleił; usłyszawszy znany sobie oddawna ryk przyszłego zapaśnika, a nie wiedząc, czemu go przypisać — jednym skokiem stanął pierwszy przy klatce. Stary Instygator, przebywający zwykle w sieni zamkowej, widząc ten popłoch, podążył za swoim panem, jako nieodstępny a wierny sługa.

Zerwali się potrwożeni goście i cała

myśliwska drużyna; oskoczyli wszyscy na miejsce strasznej katastrofy.

A niestety, chociaż spieszyli, ale trafili już na koniec okropnej walki: płonące na ziemi łuczywo, oświecało masę zwiniętą w kłębek z ciał ludzkich i zwierzęcych, pasujących się w śmiertelnej walce. Żubr rozścieklony, ryczący, wylewając krew strumieniami, miotał się z ludźmi w straszliwych zapasach. Niedźwiedź stary, siedzący na karaku żubra wpoił weń zęby i pazury, jakby przyrósł do niego.

Kiedy się zbiegli w jednej chwili, to grotów, utkwionych od razu w cielsko żubra, powaliło srogiego zwierza na ziemię; lecz obok niego padły trzy ciała bez duszy — stary kniaź i dwaj młodzieńcy...

Tak marnie zakończył się od wieków sławny ród kniazów Sołomereckich!

Z kniaziewego zamku, który godam weselni miał zahuczeć, wynoszono trzy trumny, za którymi postępował orszak weselny, w żałobny tak rychło zamieniony. Za pierwszą trumną kroczył powolnie stary niedźwiedź w złotej obróż, ze spuszczoną smutnie głową.

Gdy orszak żałobny stanął na miejscu wiecznego spoczynku i trumna starego kniazia mieli spuszczać do grobu, stary niedźwiedź z rykiem żalonym, do głębi serca przenikającym, położywszy się na niej, nie dawał ludziom przystępu, a śmielszych chcących go odegnąć, niemilosierdzie kaleczył. Nie było innej rady, jak tylko mimo powagi miejsca i obrzędu, musiano uciec się do smutnej ostateczności i zamordować tego wiernego sługę, aby jego pana pogrzebać.

Tak marnie zginął najwierniejszy z niedźwiedzi mściwskich!

PIOTR JAXA BYKOWSKI.

przedłożenie rządowe o zmianie ustawy w sprawie szkół wydziałowych i przedłożenie wydziału krajowego o zmianie krajowej ordynacji wyborczej, zgodnie z wnioskiem zesłorocznym.

Przeciw wyborom sejmowym z wielkiej posiadłości w Górnej Austrii wyborcy liberalni wnieśli protest, w którym starają się udowodnić, że lista wyborców była nielegalnie zestawiona.

SPRAWY MONARCHII

Wiedeńskim władzom policyjnym powiodło się w dniach ostatnich, jak donosi *Presse*, wykryć tajną drukarnię anarchizujących partii robotników w Wiedniu, skonfiskować mnóstwo pism podburzających, i ująć kierowników tajnej drukarni. Aresztowanie głównych agitatorów nastąpiło w nocy z d. 2 na 3 b. m. a jest ono tem większej wagi, iż wszystko zdaje się zatem przemawiać, iż ma się tutaj do czynienia z tak zwanym komitetem wykonawczym socjalno-rewolucyjnej partii robotników wiedeńskich. Ze strony kompetentnej przytoczony dziennik odbiera następujące szczegóły: Wkrótce po ogłoszeniu ustawy wyjątkowej i zarządzeniu na jej podstawie potrzebnych środków represyjnych, przekonały się władze z zadowoleniem o dobroczynnych skutkach tejże ustawy. Dopiero w pierwszych dniach sierpnia poczęły pojawiać się znów oznaki nowej anarchizującej agitacji. Dnia 9 sierpnia ukazał się niespodzianie numer dziennika *Zukunft*, pochodzący z tajnej drukarni, a dnia 13 t. m. bezpośrednio po zasądzeniu Stellmachera, pojawiło się drugie pismo ulotne, a władzom udało się pochwycić nie liczne kółko agitatorów.

D. 3 b. m. odkryto w piwnicy w domu pod l. 41 na *Kirchstettergasse* w Neulerchenfeld tajną drukarnię, prasę, złożone szpalty wyżej wymienionego pisma z 13 sierpnia, numer gazety *Zukunft*, i złożone szpalty dalszych numerów tego pisma. Prócz tego znaleziono znaczną ilość egzemplarzy prawie wszystkich dzienników anarchizujących. Było to prawdopodobnie archiwum stronnictwa anarchizującego robotników. Aresztowano też wtedy zaraz wyżej wymienione osoby. Inna pogłoska podaje, że poszukiwani policyjnie zarządzone były z powodu pisma ulotnego z czarną obwódką, z napisem: „Bracia! Robotnicy! Komitet egzekucyjny socjalno-rewolucyjnej partii robotników w Austrii”. Pismo to krążyło w ostatnim tygodniu zeszłego miesiąca.

Władze zwróciły przedewszystkiem uwagę na niejakiego Bachmanna, który wprawdzie rzadko, ale bywał na zebraniach robotników. Jest on zagorzałym zwolennikiem teorii Mosta a zarazem mężem zaufania wiedeńskiego stowarzyszenia radykalnych robotników i kierownikiem tajnej drukarni. Żona jego, Anna, była najgorliwszą propagatorką teorii anarchizujących i brała czynny udział w zbrodniczych działaniach. Całe urządzenie mieszkania małżonków Bachmannów świadczy o przeznaczeniu na cele spiskowe. Znaleziono tutaj wyborczą prasę drukarską, stopy druków rewolucyjnych starszej i najnowszej daty, pamflety, manuskrypty i kilka najnowszych numerów pisma rewolucyjnego *Zukunft*.

W toku rewizji w mieszkaniu Bachmannów, pojawił się tam młody robotnik, dopytując się o Bachmanna. Urzędnik policyjny zagadnął go, czego sobie życzy, lecz zaprzeczył, zamiast odpowiedzieć, począł uciekać. Schwymano go i poddano ścisłej rewizji osobistej. Znaleziono przy nim plik pism anarchizujących. Niebawem komisja policyjna udała się do jego mieszkania, a przedsięwzięta tutaj rewizja, została uwieńczone najlepszym skutkiem. Znaleziono mnóstwo pism rewolucyjnych, zapas czołonek i wiele przyrządów drukarskich. Robotnik ten ma lat 23 i nazywa się Antoni Tiehle. W ciągu dnia ujęto dalej zecera Hübnera, na którego policja zwróciła od dawna swoją uwagę. Znaleziono przy nim ostro nabity rewolwer. Policja poszukuje jeszcze innych członków t. z. wykonawczego komitetu partii anarchizującej.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(W sprawie zjazdu Monarchów.)

Wobec powodzi różnorodnych pogłosek o zjeździe Monarchów, korespondent wiedeński *Czasu* obstaruje stanowczo, na podstawie otrzymanych informacji, przy twierdzeniu, że zjazd Monarchów austriackiego, rosyjskiego i niemieckiego nastąpi w bieżącym miesiącu. Gdyby cesarz Wilhelm doznał z powodów osobistych przeszkody, która mu nie pozwalała wziąć udziału w zjeździe, za czem dotąd jednak nie przemawia,

w takim razie reprezentowanymby był na zjeździe w taki sposób, iż zjazd ten niezaprzeczenie będzie miał charakter zjazdu trójcesarskiego. Uważają za rzecz prawdopodobną, że pan Giers towarzyszyć będzie carowi w podróży na zjazd. Gdyby istotnie tak być miało, w takim razie utrzymują stanowczo w sferach dyplomatycznych, że Monarchowie austriacko-węgierski i niemiecki przybędą także na miejsce zjazdu w towarzystwie swych ministrów spraw zagranicznych. Wobec przypuszczeń dzienników niemieckich, że zjazd nastąpi na terytorium niemieckim (na Szląsku), sędzić można na pewnych podstawach, że miejscem zjazdu będzie Królestwo Polskie. Można bowiem tylko w Rosyi użyć takich środków policyjnych i wydać ze względu na ludność takie zarządzenia, które uważają za konieczne dla zabezpieczenia cara.

N. Wremia twierdzi, że zjazd trójcesarski nie będzie miał miejsca, ale tylko w dalszej konsekwencji ostatniego zjazdu w Gdańsku, przyjazne spotkanie Monarchów austriackiego i rosyjskiego.

(Z Warszawy.)

Dzienniki warszawskie ogłaszają wznowiony przepis policyjny, wzbraniający zbierania się i zatrzymywania gromadnie na chodnikach. Uchybiający przeciw temu rozporządzeniu, jeżeli nie rozejdą się na wezwanie organów policyjnych, odprowadzeni zostaną do kancelarii cyrkułowej dla spisania protokołu i pociągnięcia do odpowiedzialności sądowej.

Przy nadchodzącym poborze rozpisanym jeszcze według dawnych norm, powołanych zostanie pod chorągwie 23.070 ludzi z gubernij Królestwa, przy czem na gubernię warszawską przypadnie 3512 ludzi.

(Sprawy rosyjskie.)

Według wiadomości z Petersburga, zamierzona podróż dworu carskiego do kraju kozaków dońskich została odłożoną na rok przyszły. Chwila wyjazdu carstwa do Królestwa Polskiego i inne szczegóły osłonięte są dotychczas jak największą tajemnicą. Nawet osoby, zostające w bliskich stosunkach z dworem, nie bliźszego nie wiedzą.

Dnia 3 b. m. poseł Stanów Zjednoczonych wręczył carowi swoje listy uwierzytelniające.

Dzienniki donoszą, iż obradująca przy rosyjskim ministerstwie wojny osobna komisja uczyliła wniosek, aby w latach następnych norma poborowa oznaczona była na 235.000 ludzi na każdy rok. Z tej cyfry 190.000 ludzi użyłoby do służby czynnej, a 45.000 po kilkumiesięcznej nauce puszczono do domu. Dla zapewnienia należytego wyrobienia technicznego armii, czas służby w piechocie zostałby podniesiony z lat 3 do lat 5, w kawalerii zaś i artylerii z lat 4 do 6. Żeby zaś skarb państwa nie cierpiał na dłuższym przebywaniu żołnierzy w szeregach, będzie według tego projektu zmniejszona liczba odbywających służbę wojsk nieregularnych, a zamiast wojsk miejscowych rozstawione zostaną bataliony rezerwowe. W tych warunkach powiększenia siły obronnej państwa, wydatki na utrzymanie wojska zmniejszą się mają o 9.000.000 rs. rocznie.

(Pierwsza kolej serbska.)

Serbia obchodziła w tych dniach uroczystość otwarcia pierwszej swojej kolei żelaznej, która bezwzględnie przyczyni się potężnie do materialnego i cywilizacyjnego rozwoju młodego królestwa. Linia Belgrad-Nisz stanowić będzie odtąd ekonomiczną podstawę kraju, a nadto ułatwi wytworzenie nowych punktów handlowych w kraju i da Serbii możność eksportowania za granicę swoich produktów. Znaczenie jednakże linii Belgrad-Nisz wychodzi daleko po za ramy zwykłej kolei lokalnej. Linia ta bowiem jest częścią wielkich stacji handlowych kontynentu, powołaną przedewszystkiem do utrzymywania stałego związku pomiędzy Europą środkową, a Wschodem. To też przy budowie pomienionej linii, miano wzgląd na tę okoliczność i starano się, aby przestrzeń Belgrad-Nisz wyniosła 245 kilometrów, nie ustępowała co do doskonałości budowy najpiękniejszemu kolejom żelaznym w Europie. Mosty na Sawie i Morawie, tunele, wiadukty zostały wykonane przez najznakomitszych inżynierów, całe urządzenie nie pozostawia nic do życzenia i nosi na sobie znamiona trwałości i wytrwałości, słowem, Serbia, jak twierdzą osoby fachowe, może być dumna z pierwszej swojej kolei żelaznej.

Najznakomitsze korzyści nowej linii odniesie w pierwszym rzędzie sam Belgrad, który w ten sposób zbliżył się zupełnie do Europy środkowej i oddalonym jest obecnie od Wiednia zaledwie o godzinę siedemnaście. Stolica serbska tym sposobem będzie mogła w krótkim stosunkowo czasie wejść w ścisły związek z całą cywilizowaną Europą i przybrać charakter czysto europejskiego miasta.

Końcowy punkt linii miasto Nisz, liczące 14.000 mieszkańców, stanie się odtąd niezawodnie najznakomitszym miejscem handlowym Serbii i będzie miało wszelkie prawo do nazwy drugiej stolicy królestwa. Skoro nastąpi z jednej strony połączenie z koleją macedońską, z drugiej zaś z koleją bułgarską, wtedy wzrośnie jeszcze bardziej znaczenie Niszu, tu bowiem schodzą się będą linie, z których jedna sięgać będzie do Saloniki, druga do Konstantynopola i połączy te miasta z Europą. W pierwszym kierunku mianowicie ku Macedonii, nie jest dotychczas jeszcze wykończona przestrzeń Nisz-Wrania długości 300 kilometrów, w drugim kierunku ku Bułgarii przestrzeń Nisz-Sofia-Sarembay długości 263 kilometrów; budowa jednak obu tych linii została zabezpieczoną uchwałami konferencji czterech państw, a w Sofii i Konstantynopolu toczą się z pośpiechem rokowania w interesie szybkiego wykończenia pomienionych przestrzeni. Skoro budowy te zostaną wykonane, wtedy dla dostania się z Wiednia do Saloniki, potrzeba będzie tylko 40, a do Konstantynopola 48 godzin.

Dzienniki wiedeńskie witają z zapałem otwarcie pierwszej kolei serbskiej. *Presse*, kładąc nacisk na szczególniejsze zbliżenie się Serbii w latach ostatnich do Austrii, pisze, iż nowa kolej przyczyni się niepomniernie do ścieśnienia nawiązanych pod pomyślną wróżbą obopólnych stosunków. Teraz dopiero znajdując należyte zastosowanie i ocenę te ustępstwa cłowe, jakie poczyniła Austria na rzecz Serbii w zawartym z nią traktacie handlowym.

Już po zamknięciu wczorajszego numeru *Gazety*, otrzymaliśmy z Niszu następującą depezę:

„Na bankiecie urządzonym dnia 4go b. m. z powodu przybycia pierwszych pociągów, prezes gabinetu serbskiego, Garaszani, wniósł toast na cześć króla, i wspominał o sile kapitału Francji. Poseł francuski, Reverseaux, wniósł toast na cześć króla, królowej, ministra budowlu Gucowicza i na pomyślną przyszłość budowy. Generalny dyrektor budowy wniósł toast na cześć króla i rządu, hr. Zichy na cześć przyjaźni między Serbią i Węgrami, radca rządu Ghan, na pomyślność stosunków między Austrią a Węgrami, a Skene, na pomyślność przemysłu serbskiego.”

(Gladstone przed wyborcami.)

Jak już doniosły depeze telegraficzne, wystąpił Gladstone w Edynburgu wobec nader licznej publiczności w wielkiej sali giełdy zbożowej, ażeby przed wyborcami swymi z Midlothian, którzy przybyli w liczbie imponującej, zdać sprawę z czynności politycznych dla kraju, i jak wielu się spodziewało, bronić dotychczasowej swej polityki. Przybywającego kancлера Anglii powitało zgromadzenie z uniesieniem i także same oklaski powitały go, skoro wstąpił na trybunę celem zabrania głosu. Ci jednak, którzy spodziewali się usłyszeć wyjaśnienie polityki zagranicznej i odpawę na wycieczki opozycji, zostali zawiedzeni. Gladstone mówił tylko o reformie wyborczej. Prasa konserwatywna z zadowoleniem stwierdza, że p. Gladstone silny jest w atakowaniu, ale bardzo słaby w obronie, a zwłaszcza w obronie polityki, którą wypadki same przez się potępiły. W Anglii nie zapomniano z jaką gwałtownością, nie przebiegającą w środkach i doktrynach, uderzył Gladstone przed kilku laty na gabinet konserwatywny i prawie za jednym zamachem dokonał zwrotu w opinii publicznej na własną i swoich zapatrywanych korzyść, a wkrótce objął sam ster po gabinetu obalonym.

Do wyborców z Midlothian rzekł Gladstone: Oprócz mego obowiązku względem wyborców, głównym celem mojej podróży jest użycie wszelkich środków, które mi rozporządza, ażeby poprzeć przyjęcie reformy wyborczej. Odrzucenie bilu, reformy przez Izbę wyższą, wywołało niestety także inną nader poważną kwestję, a mianowicie, czy nie nadszedł czas stosowny zastanowić się nad środkami przeobrażenia organizacji Izby wyższej. Nie mam jednak zamiaru wdawać się w rozbiór tej kwestyi. Rząd pragnie obecnie tylko wymiany zdań na gruncie konstytucyjnym, w kwestyi, czy dwa miliony obywateli mają mieć udział w życiu politycznym i parlamentarnym. Reprezentacja narodu w Izbie gmin przyjęła większością 130 głosów bil reformy wyborczej, a przy trzecim czytaniu stwierdził prez Izby, że bil został przyjęty bez żadnej opozycji, a zatem jednogłośnie. Tymczasem Izba wyższa odrzuciła projekt i sprowadziła na kraj przesilenie, gdyż obecnie idzie o rozstrzygnięcie zagadnienia: kto ma słusność, a kto jej nie ma? Zrobiono torysom wszelkie możliwe ustępstwa. Rząd jest zobowiązany do obecnego projektu dołączyć bil, normujący okręgi wyborcze na nowo, jakoż rząd wyraził gotowość przystąpienia do tego przedmiotu po zapadłej w obu Izbach rezolucyi, ale wszystkie te usiłowania nie odniosły skutku.

Lord Cowper zaproponował, ażeby lordowie przyjęli bil reformy, skoroby rząd zgodził się wnieść projekt unormowania okręgów wyborczych. Zachodzą jednak wątpliwości, czy stronnictwo torysów skłoni się do przyjęcia tej propozycji, a następnie powstaje kwestya, czy zgodzi się na to stronnictwo liberalne. Izba wyższa powinna być zadowolona z władzy, którą posiada, a nie usiłować uchodzić za reprezentację kraju, gdyż na dwanaście ostatnich sesyj parlamentarnej nie przedstawiała prawie nigdy rzeczywistych życzeń kraju. To pewna, iż Izba wyższa nie powinna w kwestyi rozszerzenia prawa głosu kępować woli narodu, a tembardziej zniewalać opinii publicznej do środków skrajnych. O ile mi się zdaje, prawodawcze czynności Izby lordów w ciągu połowy bieżącego stulecia nie były zupełnie pomyślnie dla dobra narodu. Im głębiej się zastanawiam nad wewnętrznymi dziejami kraju, tem silniej czuję nieroztropność Izby wyższej w stwarzaniu opozycji przeciw reformie wyborczej. W końcu odmawia Gladstone ponownie prawa Izbie lordów wywierania presji na rząd, w sprawie rozwiązania parlamentu i rozpisania nowych wyborów.

KRONIKA

— **Najj. Pan** pozwolił najmiłościwości swojej przyjąć i nosić c. k. podkomorzemu, hr. Jerzemu Duninowi Borkowskiemu, wielką wstęgę orderu, Grobu św.; centralnemu inspektorowi kolei Lwowsko-czerniowiecko-jasskiej dr. Henrykowi Gintl w Wiedniu, oraz inspektorowi tejże kolei, Emilowi br. Rohn, krzyż oficerski król. rumuńskiego orderu Korony; zaś starszemu inspektorowi kolei Lwowsko-czerniowiecko-jasskiej, Ferdynandowi Sumerecker, krzyż kawalerski król. rumuńskiego orderu Korony.

— **JE. p. Kazimierz Grocholski**, jak się dowiaduje *Czas*, bawi jeszcze w Szwajcaryi, niestety z powodu słabości, i to podobno obłożnej. Jest wszakże nadzieja — dodaje wspomniany dziennik — że niebawem będzie mógł przybyć do Lwowa na Sejm, czego gorąco życzyć sobie musi kraj cały.

— **Poprawce egzamina** dojrzałości z poszczególnych przedmiotów w tutejszem seminarjum nauczycielskiem odbędą się w sobotę, dnia 13 września r. b.

— **Zapisy do szkoły** sług odbywać się będą w niedzielę, 7 września, od godziny 3 po południu, w Ratuszu 3 piętro, gdzie szkoła wydziałowa.

— **Z Koła literackiego**. W sprawie ważnej i niecierpiącej zwłoki, sekretarz Koła p. Belza zaprasza panów członków na posiedzenie poufne, w lokalu Koła, w dniu 9 września r. b., to jest we wtorek, o godzinie 7 odbyć się mające. Lokal „Koła literackiego“ mieści się w domu pod liczbą 9 przy ulicy Pańskiej, w podwórzu, na dole.

— **Wydział stowarzyszenia** rękodz. lwow. *Gwiazda* zaprasza członków honorowych i rzeczywistych na półroczne walne zgromadzenie, które się odbędzie w niedzielę, 7 września r. b., o godzinie 10 rano; w razie zaś braku kompletu, odbędzie się drugie zgromadzenie o godzinie 11 przy jakimkolwiek komplecie.

— **Zarząd „Lutni“** podaje do wiadomości członków, że z powodu święta, przypadającego w następny poniedziałek, próba chóru mieszanego odbędzie się dopiero 15 września b. r., o godzinie wpół do 7 wieczorem, w sali kasyna miejskiego.

— **Wykaz V składek** na dotkniętych powodzią, które dotąd wpłynęły do c. k. Prezydium Namiestnictwa. (Dokończenie). 30 Na ręce c. k. starostwa w Chrzanowie: p. Grundik, dyrektor kopalni w Jaworzniu 27 zł. 70 ct.; gmina Tenczyn 9 zł. 70 ct.; Filipowice 1 zł.; urząd państwowy w Rudawie, J. Strycharski 2 zł.; urząd parafialny w Regulicach 3 zł.; gmina Grojec 3 zł.; Alwernia 3 zł.; gmina chrześcijańska Chrzanów 14 zł. 64 ct.; Byszczyna 2 zł. 50 ct.; urząd parafialny w Nowej Górze 10 zł.; gmina Trzebieńka 1 zł. 50 ct.; Żary 1 zł. 50 ct.; W. Kiernicki, ze składki od oddziału straży skarbowej, 34 zł. 65 ct.; kopalnia w Kątach 50 zł.; dwanaście osób po 50 ct. — 31. Parafianie w Klausen 7 zł. 30 ct. — 32. Parafianie w Borgo 2 zł. 50 ct. — 33. Z zabawy urządzonej w Solotwinie, koło Brzeska, dochód czysty 50 zł. — 34. Mieszkańcy powiatu Schwaz (w Tyrolu) 186 zł. 40 ct. — 35. Na ręce c. k. starostwa w Śniatynie: gmina Chlebiżyn pol. 3 zł.; gr. kat. urząd parafialny w Zawalu 2 zł. 20 ct.; przełożenie zboru izraelskiego w Śniatynie 4 zł. 80 ct. — 36. Mieszkańcy miasta Bozen 78 zł. 16 ct. — 37. Na ręce c. k. starostwa w Zbarażu: gmina Skoryki 12 zł.; Hołutki 2 zł. 80 centów; rzymsko-katolicy parafianie w Koszlakach 11 złotych 59 centów; grecko-katolicy parafianie w Bogdanówce 3 zł. 14 ct.; w Klebanówce 5 zł.; W. Zieliński 10 zł.; K. Winogrodzka 10 zł.; A. Speiser 5 zł.; M. Pawłowski 4 zł.; A. Kowalewski 3 zł.; P. Weiner z małżonką 3

zł. — 38. Mieszkańcy powiatu W. Neustadt 15 zł. — 39. Na ręce c. k. starostwa w Kamionce: gmina Jobrotwór 6 zł 39 ct.; ksiądz Hnatowicz 1 zł 23 ct.; ks. Miliniewicz 1 zł.; ks. Łotocki 1 zł. 20 ct.; gr. kat. parafianie w Ostrowie 4 zł. 77 ct.; w Zuratynie 3 zł. 33 ct. — 40. Za pośrednictwem c. k. Prezydium krajowego w Lublanie: datki mieszkańców Krajin 83 zł 56 ct. — 42. Mieszkańcy powiatu Hernals 70 zł. — 41. Za pośrednictwem c. k. Namiestnictwa w Pradze: od piętnastu gmin i powiatów w Czechach 230 zł. 71 ct.

— **Teatr.** Dzisiaj, w sobotę, 6 września, po raz drugi *Wesele Olivetty* (*Les Noces d' Olivette*), opera komiczna w 3 aktach E. Audran, z panią Skalską, Bocskaj, pp. Myszkowski, Alma, Fontana w głównych rolach. — Jutro, w niedzielę, 7 września, po południu o godzinie wpół do 4, *Odbijanie*, komedia w 5 aktach W. Rapaackiego; wieczorem o godzinie 7 *Carmen*, opera w 4 aktach J. Bizeta z panią Bocskaj w tytułowej roli, Micaela będzie pani Skalska, Don Josem p. Alma. — W poniedziałek, 8 września, po południu, *Dawony Corneville*, opera komiczna w 4 aktach, wieczorem o godzinie 7 po raz czwarty *Właściciel Kuźnicy*, dramat w 4 aktach Ohnet'a, z panem Woleńskim w roli tytułowej. — We wtorek, 9 września, po raz czternasty *Opowieści Hoffmana* (*Les Contes de Hoffmann*), opera fantastyczna w 4 aktach Offenbacha z panią Skalską w trzech głównych, a odmiennych rolach. — We środę, 10 września, *Pożycie mi swej żony*, komedia w 2 aktach Desvallières; *Księżna Martin*, komedia w 1 akcie Meilhac'a; *Złoty cieciec*, komedia w 1 akcie St. Dobrzańskiego, z p. Fiszerem w roli Rosenblatt'a. — We czwartek, 11 września, po raz trzeci, *Wesele Olivetty*, opera komiczna w 3 aktach Audrana. — W piątek, 12 września, po raz pierwszy *Roderyk Heller*, komedia w 5 aktach F. Schönthaua. — Zaraz po wystawieniu *Roderyka Hellera* rozpoczną się próby z tragedji Szekspira *Ryszard III*, z p. Żelazowskim w tytułowej roli, następnie wznowioną będzie znakomita komedia p. t. *Żięć pana Poirier* z panem Fiszerem w głównej roli. Oprócz niektórych nowości, przygotowywane są także wznowienie utworów Anezyca, jak n. p. *Kościuszkę pod Racławicami* i *Emigracja chłopka*. Z najnowszej operetki *Pierścień Rodzimny* (*Gilette de Narbonne*), która jest kompozycją Edmunda Audrana, autora *Wesela Olivetty*, rozpoczęły się przygotowawcze próby fortepianowe, pod kierunkiem p. Jareckiego.

— **Zapiski policyjne.** Skradziono Gittli Breit, podczas jazdy koleją z Przemyśla do Lwowa, z kieszeni, sakiewkę z kwotą 3 zł., bilet jazdy koleją z Rzeszowa do Czerniowiec i recepty na pakunek, nadany w Rzeszowie do Czerniowiec; panu Janowi E. we Lwowie, dnia 29 z. m. w sali poczekalnej II klasy na dworcu kolei Karola Ludwika zawiniątko, rzemieniem ściągnięte, zawierające: garnitur czarny, a drugi ciemny wełniany w zielone paski, płaszcz damski z ciemnej sukiennej materji, kamienią puszkę na zapalniczki, figurą ozdobioną. Szkoda wynosi przeszło 80 zł. Podejrzany o popełnienie tej kradzieży jest mężczyzna, mający lat około 24, wysoki, szatyn, ściągłej twarzy rumianej, w ciemnym ubraniu i w czarnym filcowym kapeluszu. Tenże nazwał się Tetmajerem z Krakowa. — Edwardowi Panz, czeladnikowi szewskiemu na Bogdanówce, skradziono ze strychu dnia 13 z. m. dwie duże poduszki, trzecią małą, czerwoną kołdrę i dwie skórki psie wyprawione, a w nocy na 5 b. m. kożuch stary pokryty, kilka worków białych i pół korca maki, zaś jego bratu bieliznę. — P. St. zgubił złoty pierścionek krągły z klamerką i z dwoma turkusami, wartości 5 zł. — Znalaziono kartki zastawne ruskiego banku, a to do l. 50.329 na 4 sznurki koralu i do l. 31.368 na 6 sznurków koralu. — Rolnik Józef Krępcich złożył w urzędzie gminnym w Żółtku, banknot na 10 zł., znaleziony 13 sierpnia b. r. na targu tamtejszym. — Zakwestyonowano tu u Józefa Juszczyńskiego kożuch włosiański, który miał dla kupi Jakób Schreier w Winnikach za 3 zł. — Dwa wierzchowce oficerskie, jeden siwek a drugi mały kasztanowaty, uciekły z Zimnejwody.

— **Smutnemu wypadkowi** uległ margrabia Wielopolski w Skierniewicach. W chwili, kiedy w towarzystwie łowczego zajeżdżał na dziedziniec, para koni z wozem, rozjeżdżona i bez wóźnicy, wpadła na jego powóz, przy czem dyszel wozu ugodził margrabiego w nogę, a latarnie stłuczone zraniły go w głowę. Uszkodzenia były ciężkie, lecz bezzwłocznie przewieziono chorego do Warszawy, gdzie po kilkunastu dniach leżenia w łóżku nastąpiło polepszenie. Obecnie margrabia przebywa znowu w Skierniewicach.

— **Wyprawa polska do Afryki.** Uczestnik tej wyprawy, p. Janikowski, w liście dnia 5 lipca pisanym w Gabonie, powiada: „Pobyt w Gabonie, nietylko iż pozostawił po sobie jaknajmilsze wrażenie, ale, jak się okazało, i bez korzyści dla nas nie był. Odpoczęliśmy, nabraliśmy nowych sił do dalszej pracy. Przytem nagromadzone zbiory coś znaczą. Po powrocie do Europy, okazy etnograficzne z zątki gwinejskiej zaciekawia pewno wielu. Skorzystaliśmy też niemało z tyloletniego doświadczenia czcigodnego tutejszego monsignora. Niejedną rzecz będzie można u nas zastosować.”

— **Kongres pocztowy.** Z Lizbony donoszą, że rząd portugalski w tych dniach rozemnił do interesowanych mocarstw okólnik z wiadomościem, iż z powodu panującej na południu Europy cholery, zapowiadany na dzień 1 października międzynarodowy kongres pocztowy w Lizbonie odroczony do dnia 3 lutego 1885.

— **Cholera we Włoszech.** Rzymski korespondent *Gaz. Warsz.* w ostatnim liście swoim opowiada: „W trzeciej, gorszej od zjawisk powietrznych i od rozbójnictwa klęsce, którą zapisać powinienem niestety! tutaj, to jest w cholery, która lubo dość umiarkowana, z wyjątkiem Spezzii, zaczęła się już szerzyć po całych Włoszech, ciemnota ludu przebiega także uderzająco. Onegdaj w Kalabrii, w miasteczku Candino, gruchnęła pogłoska, puszczona przez jakichś nieżyczliwych ludzi, że syndyk, czyli burmistrz tej miejscowości, trudni się wyrobem cholery, tak jak się wyrabia piwo, albo sukno. Na wiadomość tę 400 chłopów z cepami i strzelbami, które wieśniaków południowych włoskich nie odstępują, rzuciło się pospiesznie i tłumnie, aby syndyka zamordować, a jego dom spalić. Szczęściem miał on dwa ogromne a srogie brytany, które przeciwko tej czerodzie wypuścił, psy zaś tak dzielnie przez kilka minut broniły pana i zagrody, iż dały czas kilku żandarmom i żołnierzom tam stojącym przybieść na odsiecz i rozpuścić chłopstwo, które się nie śmiało targnąć na mundury. Cholera, przywieziona z Marsylii i Tulonu przez wracających robotników włoskich i wydrwonych muzykantów, dla których kwarantana zanadto krótką się okazała, rozniosła zaród zarazy po różnych prowincjach półwyspu. Jest jednak ona dotąd nader łagodna i mało się szerząca, z jednym przecież wyjątkiem Spezzii, gdzie wybuchła przed trzema dniami z wielką gwałtownością. Czerdziesięć kilka osób zachorowało tam raptownie, a 30 z nich zmarło w ciągu jednej doby. Jednak po tym groźnym wybuchu, który strachem napełnił całe Włochy i spowodował niezwłoczny wyjazd do Spezzii — tego Tulonu włoskiego — ministra marynarki, admirała Brin'a, siła epidemii zmniejszyła się od dwóch dni, w innych zaś miejscach jest ona dość łagodną i mało się uciążliwą.”

— **Najdłuższym kanałem** na świecie jest „kanał cesarski” w Chinach, mający przeszło tysiąc mil angielskich (250 geograficznych) długości. W r. 1681 ukończone zostało największe w tym rodzaju dzieło w Europie, mianowicie kanał Langwedocy, który łączy morze Śródziemne z oceanem Atlantyckim, ma 148 mil angielskich długości, posiada 100 szluz, a w najwyższym swem miejscu wzniesiony jest o 600 stóp nad poziom wspomnianych mórz. Ogromne dla żeglugi ma znaczenie kanał holenderski, który łączy Amsterdam z morzem Północnem. Ma ten kanał 51 mil ang. długości, 124 stóp szerokość i a 20 głębokości. Kanał Suezki wreszcie ma długości mil ang. 88, w czem jednak rzeczywistego kanału jest tylko mil 66. Budowany właśnie kanał Panamski będzie miał długości wszystkiego 45 1/2 mil ang., ale trudności terenu i zabójczy klimat stawiają tej budowie niezmiernie przeszkody.

— **Trąba wodna**, która w tych dniach, idąc z pełnego morza, nawiedziła port wojenny w Poli, nie zrządziła zbyt wielkiej szkody, gdyż i rozmiary jej nie były znaczne. Średnica jej mało była większa nad dwa metry, szybkość, z jaką pędziła po morzu, 8 do 10 metrów na sekundę. Wydostawszy się na ląd w pobliżu cmentarza marynarki, wyłukła okna w domku cmentarnym, wyłamała kilka drzew oliwnych mających do 18 cm. grubości i unosiła ich korony na odległość do 60 metr., pojedyncze zaś konary niosła po nad dachy domów jeszcze dalej. Z torów kolejowych, w magazynach marynarki, porwała węglarkę, ważącą do 1.000 kilo i pędziła ją 40 metrów, przyczem złamała drzewo cyprysowe i obaliła rewerber gazowy. W niewielkiej odległości od tego miejsca pochwyciła bawiącego się chłopca, obróciła nim kilka razy i w odległości kilku kroków rzuciła go na ziemię, nie uszkodziwszy go jednak zbyt ciężko. Wreszcie, w składach marynarki porwała i uniosła daleko luźne deski i mniejsze przedmioty. Okrętom nie zrządziła żadnej szkody.

— **Największa burza** XIX stulecia nastąpić ma 19 września 1887 r. Tak przy najmniej twierdzi astronom kanadyjski, profesor Wiggus, który obliczył wszystkie burze od r. 1883 z wielką dokładnością. Największej siły dosięgnie burza po południu dnia 20 września 1887 i zakończy się trzęsieniem ziemi. Oprócz tego mają nastąpić silne burze w następnych dniach: 20 i 23 września, 20 i 22 października r. 1884; 19 i 20 marca 1886 r.; 29 i 30 września 1887 r.

Notatki literacko-artystyczne.

(r) **Historja sądownictwa niemieckiego** w dawnej Polsce nie znalazła dotychczas należycie w literaturze naszej opracowania, jakby sobie tego ze względu na ważność przedmiotu można było życzyć. Poruszano wprawdzie sprawę niejednokrotnie; napisano nawet kilka cennych o niej monografij, z których prze-

de wszystkim podnieść należy dziełko Roepella *Ueber die Verbreitung des Magdeburger Stadtrechts in Polen* i Bobrzyńskiego: O założeniu sądów wyższych prawa niemieckiego na zamku krakowskim. Niestety jednak ostatnia z tych prac pozostała dotąd niedokończoną, i podaje zaledwie wstęp do właściwego tematu; pierwsza wydana przed laty niespełna trzydziestu, należy już dziś do przestarzałych, nie mogła bowiem użytkować całego obszernego materiału źródłowego, którego dostarczyły czasy nowsze, zwłaszcza zaś cenne wydawnictwa Piekosińskiego i Liskego. Z prawdziwą radością powitać zatem należy nową próbę rozświetlenia tej sprawy, którą podjął obecnie Piekosiński, w rozprawie: O sądach wyższych prawa niemieckiego w Polsce wieków średnich (Kraków 1884, odbitka z 18 tomu Rozpraw i sprawozdań Wydziału historyczno-filozoficznego Akademii umiej.).

Rozjaśnienie właściwego tematu poprzedzone jest szkicem, traktującym o osadnictwie niemieckim w Polsce średniowiecznej, i o jego znaczeniu ze stanowiska społecznego i ekonomicznego. Osadnictwo to, któremu Polska zawdzięcza powstanie handlu i przemysłu, tudzież szybki rozwój rolnictwa w wiekach średnich, rozpoczyna się już po części pod koniec stulecia XII; wzrasta bardzo znacznie około połowy następnego wieku, ażeby następnie za czasów Kazimierza Wielkiego dojść do największej potęgi i siły. Bez rzykadny ten rozwój jego miał swe naturalne przyczyny w stosunkach ekonomicznych, w całym szeregu korzyści i stron dodatnich, jakie przynosiło dla poszczególnych jednostek zarówno, jak dla społeczeństwa i państwa. W miejsce lub obok wsi podlegających prawu polskiemu, w których lud przynębiony był mnogociągą usług i danin publicznych, włączony po najrozmaitszych częstokroć odległych sądach polskich wojewodzińskich i kasztelańskich, uciskany przez poborców i mytników, w których dążyć mógł do zaspokojenia najpierwotniejszych tylko potrzeb swoich, a jednak częstokroć nie był w stanie nawet i tego osiągnąć celu, bo wszystkie te ciężary rujnowały go i niszczyły, wieś i miasta, osad one na prawie niemieckim, nastroczały kmięciom daleko więcej warunków zaspokojenia swych potrzeb, zapewniając im lepszą pozycję materialną; dawały nawet sposobność korzystniejszego rozwoju cywilnego, zwalniały w znacznej części od uciążliwych angaryj, zapewniały autonomię sądową. Nie dziw też że tyle znajduje się chętnych do osiedlania się w miejscach lokowanych na prawie niemieckim. skoro to osiedlenie podaje im warunki pomyślniejszego rozwoju materialnego i cywilizacyjnego. O przedsiębiorców przeprowadzenia tego celu nie trudno; bo i oni ciągną przy tej sposobności znamienite korzyści. Przedsiębiorcy ci, zwani po wsiach sołtysami, po miastach wójtami, umawiając się z właścicielami wsi i osadnictwo otrzymują na własność pewną część wolnego gruntu, korzyść z opłat sądowych, które im uiszczą ludność miejscowa przy sposobności odbywania sądów (sołtysich) i t. p. Właściciele wsi zyskują o tyle, że coraz większe części jego włości stają się uprawne, bo kmięcie karczują lasy i osuszają bagna, zyskuje wreszta znaczniejsze dochody w opłatach i usługach skutkiem coraz bardziej rosnącej ludności. Dla państwa i społeczeństwa osadnictwo przedstawia również nie małe korzyści; coraz większa część kraju staje się przystępną kulturze, wzrasta załudnienie, sołtysi wytwarzają stan średniej inteligencji, zwiększają jego siły obronne, zobowiązani są bowiem do pełnienia służby wojennej, sami lub z jednym albo dwoma towarzyszami. Osadnictwo na prawie niemieckim zaspakaja tedy interesy wszystkich w stosunek wzajemny wchodzących osobistości, staje się dźwignią dobrobytu i cywilizacyjnego poziomu całości, i oto tajemnica, dla czego tak głębokie zapuściło korzenie w Polsce średniowiecznej, i dla czego tak szeroko i powszechnie rozwinęło się na jej terytoryum (C. d. n.)

OSTATNIA POCZTA

Sejm krajowy.

XXVII posiedzenie zagał dzisiaj Marszałek dr. M. Zybkiewicz o godzinie 11 m. 30 przed południem.

Najprzew. areybiskup Issakowicz otrzymał 14-dniowy urlop.

Z porządku dziennego pos. Władysław Koziebrodzki umotywował w pierwszym czytaniu znany swój wniosek w sprawie zabezpieczenia budynków szkolnych od ognia. Zgodnie z wnioskiem odesłano tę sprawę do komisji edukacyjnej.

Z kolei poseł Żarski przedłożył sprawozdanie komisji prawnej o wniosku p. Merunowicza, co do zaprowadzenia kary osiedlania w rolniczych karno poprawczych koloniach, które to sprawozdanie, wraz z wnioskami komisji, podajemy wyżej.

Po dłuższym przemówieniu p. Merunowicz a, zalecając gorąco przyjęcie proponowanych rezolucyj, Sejm przyjął takowe bez zmiany.

Nastąpiło sprawozdanie komisji budżetowej o wniosku p. dr. Chrzanowskiego, co do poboru i rozliczenia podatków i dodatków indemnizacyjnych i krajowych, które to sprawozdanie podaliśmy wyżej. Sprawozdawca komisji, p. dr. Chrzanowski, odczytał proponowaną rezolucję, poczem dodał, że rząd wydał rozporządzenie w r. 1867, odpowiadające myśli i treści obecnie proponowanej rezolucji, ale rozporządzenie to nie jest ściśle wykonywane, czego dowodem wzmagające się restancje.

Jl. pan Namiestnik, w dłuższym przemówieniu objaśnia wysoką Izbę, że nie tylko w r. 1867, ale także później, w skutek zażaleń Wydziału krajowego, iż zaległości wzmagają się, a mianowicie w r. 1878 udało się Namiestnictwu do krajowej Dyrekcji skarbowej zapytaniem, dlaczego zaległości dodatków na fundusz krajowy są tak znaczne? Krajowa Dyrekcja skarbową poleciła przedewszystkiem energiczne ściąganie podatków w ogóle, następnie zaś wykazała, że w takim samym stosunku, w jakim zalegają dodatki na fundusz krajowy, zalegają także podatki rządowe; wykazała dalej, że nie ma praktyki, ażeby podatki były przedewszystkiem ściągane na rzecz rządu, lecz co najwięcej, mogą przy rozliczaniu zachodzić pomyłki. Równocześnie wydała kraj. Dyrekcja skarbową w r. 1873 okólnik zupełnie odpowiadający myśli i treści rezolucji, proponowanej obecnie przez komisję budżetową. Co więcej zagroziła organom podwładnym karami dyscyplinarnymi, gdyby nie przestrzegały ściśle rozporządzenia z r. 1867. Tak ostre postanowienie ze strony kraj. Dyrekcji skarbowej, powinny wystarczyć do zaspokojenia obaw i życzeń, wypowiedzianych przez komisję. J. E. P. Namiestnik zapewnia wys Izbę, że władze rządowe czuwać będą jak najskrupulatniej nad ściśle przestrzeganiem wydanych już rozporządzeń. (*Okłaski i brawa.*)

P. dr. Chrzanowski oświadcza, że proponowana rezolucja zmierza tylko do przypomnienia, wys. Rządowi, iż dotąd, mimo rozporządzeń nie wszędzie takowe są ściśle wykonane i przestrzegane. Po tej rozprawie Izba przyjęła rezolucję, proponowaną przez komisję.

Dalej, po krótkiej dyskusji, w której wzięli udział pp. Wrotnowski i J. E. P. Smolka, zgodnie z wnioskiem specjalnej komisji, której referentem był dr. Smarzewski, przeszła Izba do porządku dziennego nad wnioskiem p. Wrotnowskiego, domagającego się urzędzenia powiatowych i filialnych kas pożyczkowych i oszczędności.

Godzina 1sza z południa; posiedzenie trwa dalej.

Najj. Pan i kilku Najd. Członków Domu panującego złożyło życzenia królowi Milanowi z powodu szczęśliwego uniknięcia niebezpieczeństwa na kolei węgierskiej.

Najd. Cesarzewicz Rudolf miał udać się dzisiaj na manewry do Angern. — Dnia 19 b. m. Najd. Cesarzewiczowstwo przybędą do Steyr dla zwiedzenia tantejszej wystawy krajowej i powrócą nazajutrz do Wiednia.

Król Milan jest od przedwczoraj gościem Najj. Pana. D. 4 b. m. przyjmował władca serbski pp. ministrów hr. Kalnoky'ego i Kallay'a. P. Kallay zabawił u króla całą godzinę. Na wczorajszym obiedzie, danym przez króla w hotelu *Imperial* byli pomędzy innymi także oficerowie austriaccy, przeznaczeni do pełnienia służby przy królu w czasie tegoż pobytu w Wiedniu.

Pol. Corr. donosi: P. minister handlu baron Pino, w towarzystwie wyższych urzędników ruchu kolejowego, inspekcji generalnej i dyrekcji generalnej austriackich linii państwowych, zwiedził całą przestrzeń nowozbudowanej kolei arlańskiej. Stan budowy uznano za tak wysmienity, iż nowa kolej będzie mogła być oddana bez wahania na użytek publiczny. Uroczyste otwarcie kolei, w obecności Najj. Pana, nastąpi d. 21 b. m.

Telegram wczorajszy doniósł o śmierci członka Izby panów barona Engertha. *Presse* pisze, iż Izba wyższa utraciła w nim jednego z najznakomitszych swoich członków Barona Engertha, w uznaniu zasług, położonych na polu techniki, został powołany r. 1874 do Izby panów, w której funkcję wielokrotnie jako referent komisji kolejowej, miał sposobność użytkowania głębokiej swojej wiedzy w interesie spraw kolejowych. Zmarły należał do stronnictwa wiernokonstytucyjnego, nie brał jednak nigdy udziału w żadnej ważniejszej akcji politycznej, i poświęcał się wyłącznie sprawom ekonomicznym.

Do *Politik* telegrafują z Wiednia, iż w kołach deputowanych prawicy oczekują zebrania się Rady państwa w d. 2 grudnia. Przedłożenie kongrualne ma być załatwione jeszcze przed Nowym Rokiem.

Do dzienników wiedeńskich telegrafują z Warszawy, iż przygotowania na przyjęcie cara są już od dni kilku zupełnie ukończone. Na ulicach, prowadzących od pałacu w Łazienkach do dworca kolejowego, uwija się mnóstwo policyi i żandarmerji. Wszyscy przybywający do Warszawy podróżni podlegają ścisłej kontroli, nikomu nie wolno dłużej zatrzymywać się na dworcu kolejowym, ani w jego pobliżu.

Z dniem 9 b. m. wchodzi w Niemczech w zupełną moc obowiązującą ustawa z dnia 9 czerwca b. r., według której fabrykowanie, posiadanie i prowadzenie handlu materiałami wybuchowemi dozwolone jest tylko za zezwoleniem policyi.

Jak *Ostdeutsche Presse* donosi, wydała rejencja kwidzińska nakaz, aby inspektorowie przy rewizjach szkół baczili na to, żeby nauka polskiego, języka w myśl rozporządzenia naczelnego prezesa w najwyższych oddziałach rzeczywiście udzielana była. Byłby to przeto pierwszy skutek petycji, wystanych z Prus Zachodnich, w sprawie języka polskiego w szkole.

Prezes gabinetu francuskiego Ferry ma powrócić z wycieczki do Paryża dopiero w poniedziałek, dla tego najbliższe posiedzenie rady ministrów odbędzie się dopiero we wtorek lub dni następnych. Na tej radzie ma być rozstrzygnięte stanowczo mianowanie przyszłego komendanta sił zbrojnych w Tonkinie. O stanowisko to ubiega się wielu generałów francuskich. Donoszą z Paryża, że prowizoryczny zastępca Millota, generał Briere de l'Isle nie otrzyma prawdopodobnie zatwierdzenia na głównodowodzącego, ponieważ minister wojny Campenon przedstawi ministrowi marynarki, który pełni zarazem obowiązki ministra kolonii, następujących kandydatów na stanowisko naczelnego wodzów w Tonkinie: generała Delebeque komendanta 9 korpusu, generałów Schmitz, Courcy i Jappy, obecnego komendanta szóstej dywizji, załogującej w Paryżu.

Temps przedstawia w artykule wstępnym, że Korea, obowiązana dotychczas do opłacania haraczu Chinom, stara się obecnie wyprowadzić z pod protektoratu Chin, a to głównie pod wpływem inspiracji rządu japońskiego. Panujący Korea skłania się, według *Temps* do zaprzęgnięcia postępowych. Anglia, mniema organ francuski, obawiając się wpływów rosyjskich, nie sprzeciwia się dążnościom Korei, a Francja, wśród obecnych stosunków nie miałaby bynajmniej pobudek do opozycji przeciw objawiającym się dążnościom wyzwolenia Korei z pod przewagi chińskiej.

Polit. Corresp. donosi: Według naszych wiarygodnych informacji z Paryża, przedwczesnymi są wszystkie doniesienia, jakoby sprawa zaproszenia na ponowną konferencję w kwestii odszkodowań egipskich i reorganizacji sprawy sanitarnej, znajdowała się już w okresie bliskiego zrealizowania. Zdaje się jednak rzeczą pewną, że oczekiwać można kroków dyplomatycznych ze strony mocarstw, które pragną rozwiązanie tych kwestji przyspieszyć, jeżeli nie wyjdą od Anglii propozycje zadawające. W francuskich kołach politycznych zapewniają, że gabinet republiki zgodziłby się bez zastrzeżeń na ewentualną konferencję.

Z Rzymu donoszą do *Polit. Corresp.*, że w tamtejszych sferach urzędowych nie dotychczas nie wiedzą o jakiegokolwiek wymianie zdań w kwestji zwołania konferencji dla uregulowania spraw Egiptu. W kołach dyplomatycznych mniemają, że mocarstwa wyczekiwać będą skutków misji lorda Northbrooka.

Na misję tę zapatrują się same organa angielskie coraz pesymistyczniej. Wiele z nich ocenia ją, jako ostatni wybieg gabinetu i że wysłanie lorda Northbrooka miało na celu tylko uzyskanie czasu. Rząd sam, jak donoszą z Londynu, zaczyna za pośrednictwem organów inspirowanych zmniejszać znaczenie i doniosłość misji Northbrooka, sposterzegli bowiem, że usiłowanie samowolnego postępowania Anglii w Egipcie obudziło niechęć w całej Europie. Podniesione, szczególnie przez Niemcy, zarzuty, że Anglia postępuje tak, jakby lekceważyła prawa mocarstw europejskich, nie pozostały bez wpływu na gabinet angielski.

O cholery we Włoszech donoszą: W skutkach wzrastającego niebezpieczeństwa epi-

demii, przerwał prezes ministrów Depretis swoje ferie i przybył do Rzymu. Wszyscy urzędnicy, którzy otrzymali urlopy i wydali się z miejscowości obecnie nawiedzonych cholera, odebrali rozkaz powrotu bezwzględnie na swoje stanowiska. W Neapolu przychodziło już kilka razy do zaburzeń krwawych z powodu, że ciemne masy ludu sprzeciwiały się bezwzględemu wywiezieniu zwłok zmarłych cholerycznych. W mieście tem wybuchła epidemia dopiero w dniu 31 sierpnia, a porwała już do środy 152 ofiar. Najmniej sroży się zaraza w starych częściach miasta o wąskich ulicach, gdzie się mieści najliczniejsza i najuboższa część mieszkańców Neapolu.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń 5 września. Według doniesienia korespondenta petersburskiego do *Polit. Corr.*, Monarchowie Austro-Węgier i Niemiec, przy sposobności zamierzonej podróży cara do Królestwa Polskiego, będą gośćmi cara i carowej. W świecie carskiej znajdującej się będzie pomiędzy innymi także minister spraw zagranicznych Giers.

Temeszwar, 5go września. Fabryka spirytusu, własność braci Friedmannów, wraz z ogromnymi stajniami, wielkim zapasem bydła tuczonego, spichrzami i czterdziestu domami, zgorzała dnia dzisiejszego. Szkody są znaczne. Ta sama fabryka już raz przed dwoma laty uległa klęsce pożaru.

Berlin, 5 września. Rosyjski *attaché* wojskowy, książę Dołgoruki, który dzisiaj wieczorem udaje się do Warszawy, był na posłuchaniu u cesarza Wilhelma.

Belgrad, 5 września. Dzisiaj w południe powrócił tu pociąg wysłany ztąd dla zainaugurowania otwarcia kolei Belgrad-Nisz. Nowozbudowana linia Belgrad-Nisz zostanie w d. 15 b. m. oddana na publiczny użytek. Na wczorajszym bankiecie, urządzonym w Niszu, reprezentant Niemiec wznosząc toast, wyraził życzenie rychłego wykończenia komunikacji kolejowej z Bosforem. Zgromadzenie przyjęło ten toast hucznymi oklaskami.

Petersburg, 5 września. Car i carowa przybyli dzisiaj po południu z Peterhofu do rezydencji, zwiedzili cerkiew forticzną, udzielili pożegnalnego posłuchania posłowi perskiemu, poczem opuścili stolicę.

Paryż, 5 września. *Agence Havas* zaprzecza doniesieniu *Timesa* o ostrzeżeniu Ke-lungu.

Konsul francuski w Shanghai, Lemare, został mianowany rezydentem dyplomatycznym w Hue.

Rzym, 5 września. Burmistrz w Spezii zmarł dzisiaj na cholerę. Wiceburmistrz Neapolu zasłabł na cholerę.

Rzym, 5 września. W zakazonych prowincjach zachorowało wczoraj na cholerę ogółem 253 osób, z tych zmarło 136. W mieście Neapolu zachorowało 104, zmarło 52 osób.

Londyn, 5 września. Telegram *Timesa* pod dniem wczorajszym z Hongkongu donosi o bombardowaniu przez Francuzów Ke-lungu.

Bureau Reut. otrzymuje pod dniem dzisiejszym, o godzinie 8 rano następujący telegram z Suakimu: Powstańcy z ogromną siłą uderzyli na Kassale, zostali jednak odparci, poniosłszy znaczne straty.

Waszyngton, 5 września. Minister skarbu Folger zmarł wczoraj.

Wiedeń, 6 września. (Tel. pryw.) Adjunkt kancelaryjny przy przemyskim sądzie obwodowym, Józef Kolankowski, został mianowany adjunktem dyrekcyi urzędów pomocni-

czych wyższego sądu krajowego we Lwowie.

Profesor seminaryum nauczycielskiego w Czerniowcach, Konrad Kraus, został mianowany głównym nauczycielem przy takimże zakładzie w Wiedniu.

Wiedeń, 6 września. (Tel. pryw.) Król Milan polował wczoraj w Esslingen pod Aspern, i dopiero wieczorem powrócił do zamku cesarskiego.

Cesarzowa Eugenia przybędzie tutaj w tych dniach z Karlsbadu.

Wiedeń, 6 września. (Tel. pryw.) W czasie najbliższej sesji parlamentarnej ma się odbyć tutaj konferencja biskupów austriackich.

Wiedeń, 6 września. (Tel. pryw.) Zjazd Monarchów odbyć się ma dnia 15 b. m. w Skierniewicach, dokąd, jak twierdzą dzienniki, uda się dnia 14 b. m. Najj. Cesarz austriacki. Najdost. Arcyksiążę Albrecht stanowczo nie będzie towarzyszył Najj. Panu.

Wiedeń, 6 września. (Tel. pr.) Kolej arulańska zostanie otwarta dzisiaj dla przewozu towarów, a d. 21 b. m. dla przewozu osób.

Bern, 6 września. (Telegr. pryw.) Stowarzyszenia przemysłowców, zajmujących się wyrobem towarów wełnianych w Bernie, Liberecu (Reichenberg) w Bielsku i Opawie, przygotowują memoriał do ministra handlu, w którym domagają się ponownego podniesienia ceł dowozowych.

Berlin, 6 września. (Tel. pryw.) Dzienniki tutejsze zapewniają, iż cesarz Wilhelm przybędzie dnia 15 b. m. do Skierniewic.

Berlin, 6go września. Nordd. Allgemeine Ztg. donosi: Ks. kanclerz w połowie bieżącego miesiąca powróci do Berlina, celem poczynienia potrzebnych przygotowań do zwołania Rady Stanu i przedłożenia cesarzowi odpowiednich wniosków.

Petersburg, 6 września. (Tel. pr.) Według doniesień dziennikarskich, ambasador niemiecki na tutejszym dworze, generał Werder, zostanie odwołany i mianowany namiestnikiem Alzacji i Lotaryngii, w miejsce marszałka Manteuffla.

Paryż, 6 września. (Tel. pryw.) Według obliczenia dzienników, w Marsylii zmarło dotychczas na cholerę 1684 osób.

Paryż, 6 września. (Tel. pryw.) Tutejsze dzienniki omawiają bardzo przyjaźnie najnowsze aspiracje kolonialne rzeczypospolitej francuskiej.

Rzym, 6 września. Ministrowie Depretis, Brin, Grimaldi powrócili dzisiaj z Neapolu, gdzie pozostał jeszcze minister Mancini.

Według *Moniteur de Rome*, nie jest rzeczą niemożliwą, iż zebranie się konsystorza zostanie odroczone.

Ag. Stefaniego donosi: Pewien nieznamy wręczył rządowi na rzecz ofiar cholery 61.000 franków.

Telegrafowany kurs wiedeński

Wiedeń, dnia 5 września 1884, godz. 1 min. 50. Alp. Tow. gór. 57-10, Węg. akcje kredyt. 296.— Akcje anglo-aust. 105-50, Akcje banku Union 91-25, Akcje kolei Karola Ludwika 268-50, Akcje kolei północnej 236-75, Akcje kolei południowej 149-30, Akcje kolei Alfeld 177-50, Akcje kolei Elzbiety 302-50, Akcje kolei Lwowsko-Czerniowieckiej 190-75, Akcje kolei węg. północno-wschodniej 165.—, Wiedeńskie losy 125.—, Akcje kolei Rudolfa —.—, Akcje kolei Albrechta —.—, Węgierskie obligacje państw. w złocie 102.—, Galicyjskie obligacje indemnizacyjne 100-50, Losy regulacyi Cisy 115-90, Losy tureckie 21.—, Węgierska renta 91-77, Akcje banku związkowego 103-30, Akcje banku obrotowego —.—, Akcje kolei węgiersko-galicyjskiej —.—, Akcje kolei państwowej —.—, Rubel papierowy 1-23 3/4, Węgierskie losy 114.—, Marka niemiecka —.—, Usposobienie słabsze.

Wiedeń, 6 września 1884 r., godzina 10 min. 35. Akcje kredytowe 296-60, Anglo-Austr. 106-25, Unionbank 91-75, Kolej Karola Ludwika 268-75, Południowa 149-25, Renta papierowa —.—, Galic. listy zastawne —.—, Galicyjskie obligacje indemnizacyjne —.—, Galicyjski bank rustykalny —.—, Losy z r. 1883 90-75, Napoleonador 9-66.—, Rubel papierowy 1-23 1/2. Usposobienie silne.

Telegramy zbożowe z dnia 5 września. Wiedeń: Pszenica za 100 kilogram. 7-75 do 9-25 zł., żyto —.— do —.— zł., jęczmień —.— do —.— zł., kukurudza —.— do —.— zł., owies —.— do —.— zł., okowita per 10.000 litr procent 38.— do 38-25 zł. Buda-Peszt: Pszenica 100 kilogr. (na jesień) 8-25 do 8-27 zł., rzepak (sierpień-wrzesień) —.— do 12-12 zł. Berlin: Pszenica żółta (na sierpień) 149-75 m., żyto —.— m., spirytus 50-30, olej rzepakowy 52-20 m. Szczecin: Pszenica —.—, rzepak —.—, Paryż: maki 159 kilgr. 43-30 fr., olej rzepakowy —.— fr., spirytus —.—, fr. Wrocław: Pszenica —.—, żyto —.—, owies —.—, spirytus —.—, kukurudza —.—, Kolonia: Pszenica —.—.

Odpowiedzialny redaktor Adam Krecbowiecki

W teatrze hr. Skarbka.
W sobotę d. 6 września 1884.
Po raz drugi:

Wesele Olivetty

(Les Noces d' Olivette)
opera komiczna w 3ch aktach — Słowa pp. Chivot i Duru. — Muzyka Ed. Audran.
Kapelistrz p. H. Jarecki Reżyser p. T. Skalski
O S O B Y:
Batilda, hrabina Roussillon pni Skalska
Książę des Ifs p. Myszkowski
De Merimae, kapitan okrętu p. Fontana
Walenty oficer, jego siostrzeniec p. Alma
Marvejl, sędzia w Perpignan p. Konciewicz
Olivetta, jego córka pni Boeska
Uryka, młotka, jego służąca pna Wajgel
Lartimon, dowódca osady okrętu p. Krykiewicz
Barbasson, oberżysta p. Senowski
Moustique chłopey okrętowi p. Fedyczkowski
Lecureuil chłopey okrętowi pna Borodziej
Mistigris pni Dutkiewicz
Służąca w oberży pna Gilewicz
Służący hrabiny pna Heindrich
Panowie i damy dworu, oficerowie, żołnierze, marynarze, służba, lud. — Rzec dzieje się w hrabstwie Roussillon, w końcu panowania Ludwika XIII. 1640 r.

Początek o godzinie 7mej wieczorem.

Przyjechali do Lwowa
dnia 6go września 1884.
Hotel George'a
Pp. S. K. hr. hr. Zamoyski z Wołynia. S. hr. Tarnowski z Węgry. N. hr. Potocki z Maryampola. S. Badien z Branic. T. Kownacki ze Switarzowa. J. Agopowicz z Bazara.
Hotel Langa
Pp. Dr. F. Freudenberg z Sądowej Wieszni. W. Ebert z Wiednia. Dr. J. Freudenberg z Kołomyi. H. Gössel z Pragi.
Hotel Europejski
Pp. M. Zaleski z Rosyji. O. Maubach z Czerniowiec.
Hotel Angielski
Pp. Z. hr. Dembiński z Babie. C. Dembowski z Warszawy. A. Kamiński z Podola. W. Fedorowicz z Okna. A. Łukasiewicz z Trembowli. A. Chamiec z Wiednia. P. Deronowski z Mielca. G. Platz z Borysławia.
Hotel Warszawski
Pp. F. Kislinger z Wierzbian. J. Wiśniewski z Borysławia. J. Hłubek z Wiednia

Pociągi kolejowe.
Od 20 maja 1884.
podług zegaru lwowskiego
Odechodzą ze Lwowa:
Do Czerniowiec: o godz. 6 min. 30 rano pociąg pospieszny, o godz. 12 min. 15 po południu i o godzinie 11 min. 10 w nocy pociąg mieszany.
Do Podwołoczysk: z głównego dworca o godz. 5 min. 56 rano pociąg pospieszny, o godz. 5 min. 42 po poł. pociąg kursyjki, o godz. 12 min. 31 po poł. i o godz. 10 min. 27 wieczór pociąg mieszany.
Do Stanisławowa na Stryj: rano o godz. 7 min. 5 pociąg mieszany, wieczór o godz. 7 min. 10 pociąg omnibusowy i o godz. 1 min. 25 po poł. pociąg lokalny Lwów-Stryj.
Do Krakowa: o godzin. 10 min. 46 wieczorem pociąg pospieszny, o godz. 4 min. 5 rano pociąg osobowy, o godz. 1 7 po poł. pociąg kursyjki, o godz. 5 min. 3 po poł. pociąg mieszany.
Do Podwołoczysk, z dworca Podzamcze: o godz. 6 min. 6 rano pociąg pospieszny, o godz. 12 min. 57 po południu i o godz. 10 min. 56 wieczór pociąg mieszany.

Licytacje.

L. 3591. (5750 2-3)
W dniach 24 września, 24 października i 26 listopada 1884, o 10 godzinie rano odbędzie się w sądzie tutejszym licytacja realności Wasyła i Maryi Lesyk własnej pod l. 3, w Hryniowcach położonej, ciała tabularnego niestanowiącej, celem zaspokojenia sumy 10 złr. 74 ct. zpn na rzecz Jana Maksylewicz.

Cenę wywołania stanowi suma 50 złr. Wadyum 10 pr. Resztę warunków w registraturze sądu tutejszego przejrzeć można.

C. k. sąd powiatowy
Tłumacz, dnia 2 lipca 1884.

L. 3440. (5631 2-3)
C. k. sąd obwodowy w Wadowicach podaje niniejszem do wiadomości, że na zaspokojenie wierzytelności firmy J. Israeli synowie 1500 zł zpn. dozwoloną została sprzedaż przez publiczną licytację dwóch realności w Wadowicach położonych, do Franciszki Homowej, względnie do tejże masy konkursowej należących, mianowicie:

a) realności pod lk. 120/130 wykazem hip. 189 objętej;

b) realności grunтовой „Leg“ zwanej pod l. top. 716/775 i 715/773 wykazem hip. l. 190 objętej, w dwóch terminach 16 października i 20 listopada 1884, każdym razem o godzinie 10tej przedpołudniem.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa pierwszej realności 12.739 zł. 80 ct., a drugiej realności 4339 zł., poniżej której w terminach powyższych sprzedane nie będą.

Wadyum przy licytacji złożyć się mające ad a): 1273 zł.; ad b) 433 zł.

Na wypadek, jeżeli przy pierwszych dwóch terminach licytacyjnych nikt przy najmniej ceny szacunkowej nie zaoferuje, wyznacza się termin na dzień 20 listopada 1884 godzinie 11 przedpołudniem, na który wierzyciele hipoteczni stawić się winni celem ułożenia lepszych warunków, według których następnie sprzedaż licytacyjna w trzecim terminie rozpisana zostanie.

Głosy nieobecnych przy tym terminie doliczy się do większości głosów wierzycieli, którzy na termin przybędą.

O rozpisaniu tej licytacji zawiadamia się wierzycieli niewiadomych, jakoteż tych wierzycieli, którzyby po dniu 23 lipca 1884 do hipoteki powyższych realności weszli, lub którymby uchwała niniejsza lub w przyszłości zapasła mogła, z jakiegokolwiek powodu nie została doręczona, do rąk kuratora, który niniejszem w osobie adwokata dr. Izidora Daniela, z substytucją adw. dr. Marka, ustanowiony zostaje, tudzież przez edykt.

Wadowice, dnia 9 sierpnia 1884.

L. 1326. (5666 2-3)
C. k. sąd powiatowy w Tuchowie podaje do powszechnej wiadomości, iż w celu zaspokojenia kwoty 120 zł. w. a. zpn, Józefowi Schweitzerowi ad Jana Wójcika się należące, zostanie realność pod lk. 12 w Łubinie położona, dłużnika własna, przez publiczną licytację w trzech terminach, a to: dnia 3go listopada, 4 grudnia 1884 i 8 stycznia 1885, każdym razem o 10 godz. rano na miejscu w Tuchowie najwięcej dającemu sprzedana.

Cena wywołania stanowi kwotę 1250 złr. w. a. zaś wadyum ustanawia się w kwocie 125 zł. Resztę warunków licytacyjnych w tutejszo-sądowej registraturze przejrzeć można.

Tuchów, dnia 7 kwietnia 1884

L. 739. (5665 2-3)
C. k. sąd powiatowy w Tuchowie podaje do powszechnej wiadomości, iż w celu zaspokojenia kwoty 500 zł. w. a. zpn należące się galicyjskiemu Zakładowi kredytowemu ziemskiemu w Krakowie od Adama Szczecińskiego, zostanie realność pod lk. 12 w Nosalowie położona, ciała tabularnego nie mająca, dłużnika własna, przez publiczną licytację w trzech terminach, a to: dnia 3 listopada, 4 grudnia 1884 i 8 stycznia 1885, każdym razem o 10 godz. rano na miejscu w Tuchowie sprzedana.

Cena wywołania wynosi kwotę 1100 złr. w. a., a wadyum 110 zł. w. a.

Resztę warunków licytacyjnych w tus. registraturze przejrzeć można.

Tuchów, dnia 15 kwietnia 1884.

L. 8608. (5742 2-3)
Sąd miejsko-delegowany Rzeszowski ogłasza, iż w dniach 7 listopada, 12 grudnia 1884 i na dzień 21 stycznia 1885, o godzinie 10 przed południem, odbędzie się w gmachu sądowym przymusowa sprzedaż realności pod lk. 19/202 w Woli Zgłobińskiej położonej, wedle wyk. hip. 36 gminy katastralnej Wola Zgłobińska, Benedykta Myka w 11/21 częściach własnej, na rzecz Krakowie pto resztujący kapitał 255 zł. 48 ct. ex majori 300 zł. w pierwszych dwóch terminach za cenę szacunkową 880 zł. w. a.

lub wyżej tejże, zaś na trzecim terminie także poniżej takowej, jednakże nie niżej ceny wyrównującej wszystkim na realności ciążącym długom. W razie gdyby realność ta na pierwszych terminach sprzedana nie została, wyznacza się do warunków lepszych termin na dzień 21 stycznia 1885 o godz. 4 popołudniu, na który się wierzycieli wzywa. Wadyum wynosi 88 zł. w. a. Resztę warunków przejrzeć można w registraturze tutejszej.

Rzeszów, 21 sierpnia 1884.

L. 737. (5664 2-3)
C. k. sąd powiatowy w Tuchowie podaje do powszechnej wiadomości, iż w celu zaspokojenia należące się galic. Zakładowi kredyt. ziemskiemu w Krakowie od Michała Osyko sumy 300 złr. w. a. z pn, zostanie realność pod lk. 44/80 w Brzozowie położona, ciała tabularnego niemająca, dłużnika własna, przez publiczną licytację w 3 terminach a to: dnia 3 listopada, 4 grudnia 1884 i 8 stycznia 1885, każdym razem o 10 godz. rano sprzedana.

Cena wywołania wynosi 800 złr. Wadyum 80 złr. w. a.

Resztę warunków licytacyjnych w registraturze tut. sąd. przejrzeć można.

Tuchów, dnia 9 kwietnia 1884.

L. 6921. (5765 1-3)
C. k. sąd powiatowy w Dobromilu ogłasza, że na zaspokojenie wierzytelności zakładu kred. włośc. przeciw masie spadkowej po Wasku Łoza w kwocie 250 zł., w dniach 20 października, 24 listopada 1884 i 12go stycznia 1885 publiczną sprzedaż realności pod l. 65/51 w Pielniach położonej, każdym razem o godz. 10 rano w kancelarii tut. sądu z ceną wywołania 500 zł., a zakładem 50 zł. przeprowadzoną będzie; tylko na trzecim terminie nastąpi sprzedaż, poniżej ceny szacunkowej. Nabywca obowiązany będzie całą cenę kupna w 30 dniach po prawomocności aktu licytacyjnego złożyć.

Resztę warunków wolno w tus. registraturze przegladnąć.

Kuratorem ustanowiono Antoniego Richtera z Dobromila.

Dobromil, dnin 11 sierpnia 1884.

L. 987. (5773 1-3)
W dniach 23 października, 27 listopada i 24 grudnia 1884, każdym razem o 10 godz. przedpołudniem, odbędzie się w tut. sądzie publiczna egzekucyjna sprzedaż realności dłużnika Iwana Żupnika, pod lk. 149 w Młodiatynie położonej, ciała tabularnego niestanowiącej, na zaspokojenie wywalczonej pretensyi w kwocie 25 złr. na rzecz Elkuny Krinitza,

Cena szacunkowa wynosi 200 zł., zakład 20 złr.

Przy trzecim terminie zostanie wspomniana realność i niżej ceny szacunkowej sprzedana.

Kuratorem niewiadomych z życia i miejsca pobytu wierzycieli ustanowiono Wojciecha Kiete.

Protokół zastawniczego opisanie i oszacowania, jak również bliższe warunki licytacyjne mogą być w tus registraturze przejrzane.

C. k. sąd powiatowy

Peczeniżyn, dnia 25 lipca 1884.

L. 9770. (5772 1-3)
C. k. sąd powiatowy przeprowadzi w dniach 30 września, 16 października i 17 listopada 1884, każdym razem o godzinie 10tej rano, publiczną sprzedaż 15/30 części realności, pod Nr. 39 w Jasłanach, własność Józefa Łęczyńskiego, na zaspokojenie pretensyi Abrahama Kleinmanna w Mielcu pto 70 zł. 62 ct. w. a. zpn.

Cena wywołania 295 złr. w. a. Wadyum 29 zł. 50 ct

Na pierwszych dwóch terminach sprzedaż nastąpi za lub powyżej ceny szacunkowej.

Wyciąg hipoteczny i resztę warunków licytacyjnych przejrzeć można w sądzie. Kuratorem niewiadomych wierzycieli jest notariusz Antoni Fibich w Mielcu.

Mielec, 22 ma 1884.

L. 5576. (5769)
C. k. sąd powiatowy w Kulikowie podaje do wiadomości, że w dniu 13 października 1884 tu w sądzie o godzinie 9 przedpołudniem przeprowadzoną będzie publiczna egzekucyjna sprzedaż realności Nr. 66 w Artasowie położonej, wyk. hip. l. 115, objętej Stefana Wysockiego własnej, na rzecz c. k. uprz. gal. Zakładu kredyt. włośc. we Lwowie pto 433 zł. 70 ct. zpn.

Cena wywołania 1000 zł., zakład 100 zł.

Resztę warunków przejrzeć można w registraturze sądowej.

C. k. sąd powiatowy.

Kulików, dnia 16 października 1884.

L. 1284. (5766 1-3)
W dniach 25 września, 23 października i 27 listopada 1884, każdym razem o godz. 10 rano, odbędzie się w tutejszym są-

dzie na ściągnięcie wierzytelności Jakóba Liebermana, w kwocie 221 zł. zpn. przymusowa sprzedaż w drodze publicznej licytacji realności tabularnej, pod lk. 115/216 w Dlinie położonej, własność spadkobierców Marii Fehmel stanowiącej. Na pierwszych dwóch terminach sprzedaż ta tylko za lub wyżej ceny szacunkowej, na trzecim także niżej takowej nastąpi, jednakże nie niżej ceny, która by niewystarczyła na pokrycie wszystkich wierzytelności hipotecznych.

Cena szacunkowa i wywołania wynosi 1160 zł. Wadyum 116 zł.

Resztę warunków licytacyjnych, tudzież ekstrakt tabularny i protokół ocenienia przejrzeć można w registraturze.

C. k. sąd powiatowy.

Dolina, 20 czerwca 1884.

3. 1550. (5729 1-2)

Aviso.

Zur Sicherstellung des Verpflegsartikels
Herr für die Station Monasterzyska; mit Kowalówka, dann Herr, Streu- und Bettenstroh für die Station Brady wird beim Lemberger t. f. Verpflegs-Magazin, Janower Gasse Nr. 3 am 12 September 1884

die öffentliche Verordnungsverhandlung mitteilt schriftlicher Offerte auf die Zeit vom 1 October 1884 bis 30 September 1885 abgehalten werden, und wird betreff der zifferweisen Erfordernisse, dann des 5 prc. Badiums, und der übrigen Bedingungen auf die vollhaltliche Einschaltung in unserm Blatte Nr. 205, dann auf die öffentlichen Affichen der t. f. Bezirks-hauptmannschaften und der Stadtmagistrate, endlich auf das Verordnungs-Bedingungsbuch, welches beim Lemberger Verpflegs-Magazin zu Jedermanns Einsicht aufliegt, hingewiesen.
Lemberg, am 4 September 1884.

L. 3328. (5668 3-3)
C. k. sąd powiatowy w Tuchowie podaje do powszechnej wiadomości, iż w celu zaspokojenia Towarzystwu zalickowemu w Tarnowie od masy nieobj. s. p. Franciszka Dzieży sumy 102 zł. wa. zpn. zostanie realność pod lk. 318/358 w Ryglach położona, ciała tabularnego nie mająca, do masy nieobjętej s. p. Franciszka Dzieży należąca przez publiczną licytację w 3 terminach a to dnia 3 listopada, 4 grudnia 1884 i 8 stycznia 1885 o 10 godzinie rano na miejscu w Tuchowie sprzedana. Cena szacunkowa 220 zł. a wadyum 22 zł. wa.

Resztę warunków w tut. sąd. registraturze przejrzeć można.

Tuchów, dnia 29 lipca 1884.

L. 9219. (5690 3-3)
Sąd miejsko delegowany Rzeszowski ogłasza iż w dniach 14 października 1884, 17 listopada 1884 i 17 grudnia 1884 o godz. 10 przed południem odbędzie się w gmachu sądowym przymusowa sprzedaż realności pod lk. 178 w Kraczkowie położonej, wedle wyk. hip. 2/6 księgi grunтовой dla gminy katastralnej Kraczkowa własnej, na rzecz Galicyjskiego zakładu kredyt. ziemskiego w Krakowie o 200 złr. wa. zpn. w pierwszych dwóch terminach za cenę wywołania 700 zł. wa. lub wyżej tejże zaś w trzecim terminie także poniżej takowej, gdyby zaś sprzedaż ta do skutku nie przyszła, wyznacza się do ułożenia, ulżwiających warunków licytacyjnych termin na dzień 23 grudnia 1884, o godzinie 9 rano, na który się wierzycieli wzywa, poczem 4 termin rozpisany będzie.

Wadyum wynosi 70 złr. w. a. Resztę warunków przejrzeć można w registraturze tutejszej

Rzeszów, 4 sierpnia 1884.

L. 7982. (5713 3-3)
C. k. sąd obwodowy w Samborze podaje niniejszem do publ. wiadomości, że celem zniesienia spółności realności pod l. k. 7/11 w Samborze na Zawidówce położonej odbędzie się przymusowa sprzedaż tej realności

dzie się przymusowa sprzedaż tej realności w dniach 16 października, 13 listopada i 18 grudnia 1884, każdym razem o godzinie 10 rano w tutejszym sądzie. I. Jako cenę wywołania ustanawia się cenę szacunkową w kwocie 611 zł. 75 ct. w. a. II. Wadyum wynosi 10 prc. ceny szacunkowej.

Na pierwszych dwóch terminach będzie realność tylko za lub wyżej ceny szacunkowej, na terminie zaś trzecim także niżej ceny szacunkowej najwięcej ofiarującemu sprzedana.

Resztę warunków i akt detaksacyi przejrzeć można w registraturze sądowej.

Sambor, 19 sierpnia 1884.

L. 294. (5725 3-3)
C. k. sąd powiatowy w Rudkach sprzedaje w drodze publicznej licytacji dnia 15go października, 12 listopada i 17 grudnia 1884 zawsze o godz. 10 przed południem w budynku sądowym realność wyk. hip. dla gminy Szeptyce l. 109 objętą Sruła Leiby Greifa własną celem zaspokojenia pretensyi Jossia Leiby Greifa w kwocie 184 zł. 7 1/2 ct. zpn.

Na pierwszych dwóch terminach zostanie ta realność tylko za cenę szacunkową

lub wyżej takowej na trzecim terminie także i niżej tej ceny sprzedana.

Cena wywołania 115 złr., wadyum 11 złr. 50 ct. Bliższe warunki przejrzeć można w registraturze. Niewiadomych wierzycieli zawiadamia się do rąk kuratora p. Romualda Swiżynskiego w Rudkach.

Rudki, dnia 26 marca 1884.

L. 693. (5726 3-3)
C. k. sąd powiatowy w Rudkach sprzedaje w drodze publicznej licytacji dnia 15go października, 12 listopada i 17 grudnia 1884 o godzinie 10 przed południem w budynku sądowym realność pod l. k. 70 w Czajkowiec położoną Michała Polnego własną celem zaspokojenia pretensyi Oleksy Petrowicza w kwocie 1100 złr. Cena wywołania 2690 zł., wadyum 269 złr.

Bliższe warunki przejrzeć można w registraturze. Niewiadomych wierzycieli zawiadamia się do rąk kuratora p. Kazimierza Kuka w Rudkach.

Rudki, dnia 30 kwietnia 1884.

L. 16852. (5652 3-3)
C. k. sąd krajowy w Krakowie ogłasza, iż dnia 13 października, 13 listopada i 15 grudnia 1884, zawsze o godzinie 10 przed południem w gmachu w św. Piotra na sali rozpraw odbędzie się przymusowa sprzedaż dóbr Gorzkowa z Czarnocinem w starostwie Wielickim położonych Sebastjana Głusia własnych na zaspokojenie pretensyi gal. akc. Banku hipotecznego w kwocie 6102 złr. 74 ct. wa. zpn. Cena wywołania wynosi 16268 złr. wa., wadyum 1627 złr. Sprzedaż nastąpi tylko za cenę wywołania lub wyżej.

Resztę warunków i wyciąg hipoteczny wolno przejrzeć w Registraturze. Kuratorem dla wszystkich wierzycieli hipotecznych, którzyby po dniu 24 kwietnia 1884, jako dniu wydania wyciągu tabularnego prawo zastawu na tych dobrach nabyli lub którymby uchwała niniejsza i przyszłe uchwały egzekucyjne z jakiegobądź powodu albo wcale nie lub wezwane doręczone być nie mogły ustanowiono adw. dr. Dadeleza z substytucją dr. Smolarskiego.

Kraków, dnia 8 sierpnia 1884.

L. 15695. (5633 3-3)
C. k. sąd powiatowy miejsko-delegow. w Tarnowie podaje do wiadomości, że celem zaspokojenia wierzytelności galic. Zakładu kredyt. ziemsk. w Krakowie w kwocie 300 złr. w. a. z pn., względnie zaległych rat tej pożyczki, odbędzie się dnia 3 października, 4 listopada i 5 grudnia 1884, każdym razem o godz. 10 przed południem, egzekucyjna sprzedaż przez licytację realności objętej wyk. hip. 238, księgi grunтовой Skrzyszów położonej, Franciszka Srebro własnej.

Cena wywołania 1100 złr. a w. wadyum 110 złr. w. a.

Reszta warunków licytacji i wyciąg hipoteczny, przejrzeć można w tutejszej registraturze

Tarnów, dnia 1 sierpnia 1884.

L. 8088. (5692 3-3)
C. k. sąd powiatowy w Kosowie zawiadamia, mających chęć kupienia, że w sprawie Mojżesza Rieglera przeciw Wasyłowi Senczak o 63 zł. zpn. odbędzie się tu przymusowa sprzedaż dłużnej realności CN 279 w Kosowie wykazem hipoteczny Nr. 300 księgi grunтовой dla Kosowa objętej, w terminach, a to dnia 30 września, dnia 28 października i dnia 25 listopada 1884, zawsze o godzinie 10 rano z tem, że na pierwszych dwóch terminach tylko za cenę szacunkową w kwocie 200 zł. lub wyżej, a w terminie ostatnim i niżej takowej sprzedana zostanie.

Akt oszacowania i wyciąg tabularny, tudzież bliższe warunki licytacyjne wolno przejrzeć w tusądowej registraturze.

Kuratorem niewiadomych wierzycieli adw. dr. Rybarski w Kosowie.

C. k. sąd powiatowy.

Kosów, 20 lipca 1884.

L. 10071. (5689 3-3)
C. k. sąd obwodowy w Tarnopolu podaje do wiadomości, że w celu ściągnięcia resztującego kapitału 137 zł. 27 ct. w. a. z pn. na rzecz c. k. uprz. galic. zakładu kred. włośc. w likwidacji we Lwowie odbędzie się dnia 19 września i 24 października 1884, o godzinie 10 przed południem egzekucyjna sprzedaż realności dłużnika Jędrzeja Murja własnej, w Tarnopolu położonej. Cena wywołania, poniżej której realność ta na powyższych dwóch terminach sprzedana nie będzie 250 złr. w. a. Wadyum 25 zł. w. a.

Bliższe warunki przejrzeć można w registraturze sądu. Dla wierzycieli, którzyby po 13 marca 1884 prawa zastawu uzyskali, lub którymby uchwała względem dozwoleń licytacji z jakiegokolwiek powodu doręczona być nie mogła, ustanowiono kuratorem ad actum p. adw. dra Schmidta, a zastępcą tegoż p. adw. dra Trzecieńskiego.

Tarnopol, dnia 29 lipca 1884.

YDŁO

austro- węgierskiej armii
tytku i piękności, lecz specjalnie kulawość czy
óg, szczególnie przy zapaleniu ścęg
ywie, jest zupełnie wolne od wszelkich kantaryd
wego srebra.
y towarzystwa gospodarcze, weterynarze i liczni
ni pismami.
koni **1 zł. 20 ct.**
          2 zł. 40 ct.
albo węgierskim, polskim, czeskim języku.
o & Piłaskiego w Warszawie.
„zum goldenen Einhorn, Rothenurmstrasse 7:
im Hof 6; **Lwów:** Zyg. Rueker aptekarz, Ja-
Com. droguista. **Białsk** Jan Stanko aptekarz,
h.
katułka mydła rozpuszczającego jest
ochronna i faesymilia.
o Piłaski Warszawa,
dni rabat.

KAZIMIERZ LEWICKI

GŁÓWNY SKŁAD DLA GALICJI

Porcelany, Szkła i towarów mieszanych

We Lwowie, ulica Trybunańska 1. 6.

Założony w roku 1845.

Skład futer

Błażeja Szarkiewicza,

we Lwowie

ulica Wałowa, liczbą 3, dom

WP. Wiczyńskiego.

Znany od 20 lat na tej samej ulicy.
z dobrego, taniego i rzetelnego
wyrobu futer.

Poleca na sezon zimowy futra w jak
najlepszych gatunkach, gotowe futra dam-
skie i męskie wierszchy do 1. uter podług
najnowszych fasonu, kołnierze, zarekawki,
czapki futrzane damskie i męskie w wiel-
kim wyborze i po jak najtańszych cenach.
Posyła na prowincję podług miary
uskutecznia się z pospiechem.

(5615 2-6)

WINOGRONA

kuracyjne

wysła codziennie z własnej winni-
cy, świeżo z drzewa zerwane,
tak kuracyjne jakoteż stołowe, w umy-
śle do tego praktycznie urządzonych, lek-
kich koszach 5-8 klg. a to:

WINOGRONA stołowe, klg. po 30 ct.
" muszkatołowe, " 40 ct
franco do każdej stacyi pocztowej austri-
ackiej monarchii

Ludwik Reschofsky,

właściciel winnicy Tolosy obok Tokaju.
(5467 C 3)

Praktykant do handlu

znajdzie umieszczenie pod firmą:

Czajkowski i Kielbusiewicz

Rynek, l. 4, we Lwowie. 5620 2-3)

PŁÓTNO KING.

Krótką trwałość płótna (wskutek che-
micznego blichowania) spowodowało nas
do wyrabiania pod powyższą nazwą ma-
teryi, posiadającej trzykrotne trwanie
płótna, a tańszej o 60 procent.

Płótno King jest najlepszą i najtań-
szą materią na wszelkie gatunki bie-
lizny. Nasz znak jest urzędowo ochro-
nionym, kto go naśladuje, zostanie sa-
downie ukaranym. Płótno King sprze-
daje nasz podpisany skład

1 sztukę 73 ctm. 20 metr długości
na kałesony i bieliznę bardzo
trwałą. zkr. 7-—

1 sztukę 88 ctm. szerokości, 20
metr. długości na piękne koszule
męskie i damskie, wszelkie
gatunki bielizny łóżkowej. zkr. 8-50

1 sztukę 15 ctm. szerokie, 15
mtr. długości na 6 sztuk wiel-
kich prześcieradeł bez szwu zkr. 11-83

1 sztukę 195 ctm. szerokie na
włoskie łóżka. zkr. 12-80
Celem przekonania się o gatunku,
przesyłamy bezpłatnie próbki wszystkich
gatunków. (5570 2-3)

M. Beyer i spółka

we Lwowie

ul. Karola Ludwika 1. 1.

poleca **Rybki** złote, żywe, 1 sztuka
po 35 centów.

AKWARYA t. j. szkła i rezerwoary na złote rybki pojedyncze, po
1 zł. 40 ct., 1 zł. 60 ct., 1 zł. 80 ct., 2 zł., 3 zł.

AKWARYA ozdobne z postumentami z majoliki lub terakoty, sztuk
po 5 zł., 6 zł., 8 zł., 10 zł., 15 zł., 20 zł. i wyżej.

Dr. Antoniego Bergera

Poradnik nowy dla młodzie-
ży w słabościach sekretnych
(3cie wydanie) u autora kosztuje 1 zł.
za pobraniem 1 zł. 20 ct.

Także chorzy z prowincji mogą się u
mnie leczyć listownie dyskretnie.

Choroby dziecięce i skórne,
wysypki, dyfterya leczone moją metodą,
dają bardzo pomyślne rezultaty.

Ord. domowa od 3-5 po po-
łudniu. Lwów ul. Karola Lu-
dwika 1. 7. (4224 10-?)

Siarczan miedzi

(siny kamień)

polecają (5734 -2)

Hübner i Hanke

we Lwowie.

Posen. A. Pfitzner Mad

koło Tokaju
z własnych winnic.

hurtowny handel win, założony w roku 1859.

poleca wszelkie gatunki najlepszych win Tokajskich lepszych do po-
traw mięsnych tudzież ciężkich deserowych i starego wyskoku, któ-
re przesyła w beczkach po 35, 60, 80, 100 i 135 liter tudzież we flaszkach po 0.5 i
0.75 lit. po 40 ct. do 6 złr. od litra. Starszym firmom udziela 4 miesięczny terminu do
spłaty. Zamówienia uskutecznia najszybciej i najlepiej (4673 8-3)

z Mad koło Tokaju.

Pełn. z wynalazcą prof. Dr. Meidingera wyłącznie upoważniona fabryka

MEIDINGERA PIECÓW

H. HEIM, Döbling bei Wien.

Skład: Wiedeń, I, Kärntnerstrasse Nr. 40/42 Nagrodzone pierwszemi na-
godami: Wiedeń 1873, Kassel 1877, Paryż 1878, Seehausen 1877, Wels 1878,
Cieplice 1879, Wiedeń 1880, Eger 1881, Triest 1882.

SKŁADY:

BUDAPESZT,

Thonethof.

BUKARESZT

Strada Lipscani 96. Corso Vitt. Emanuele 38

MEDYOLAN

Najlepsze piece do regulowania i wentylacji pomieszczeń,
szkół, biur etc. pojedyncze lub elegancie. Ogrzewanie więcej pokoi jednym tylko
piecem. Centralne ogrzewanie powietrza całych budynków.

W Austrii-Węgrzech 251 zakładów naukowych używa 1431 naszych
Meidingera pieców, z tego w 60 szkołach gminy Wiednia 373 pieców, w 43 szko-
łach gminy Budapeszt 308 pieców.

Wskutek zalet naszych Meidingera pieców używają takowych nie tylko e. k. urzędy, zakłady
państwowe i gminne urzędy, duchowne zakłady szpitala, koleje żelazne i okręta parowe, instytuta pie-
nieżne i towarzystwa ubezpieczeniowe, przemysłowe zakłady, hotele kawiarnie i restauracje, ale także
daleko więcej, jak 20.000 prywatnych pomieszczeń używa nasze Meidingera piece.

Marka ochronna fabryki

MEIDINGER-OFFEN
H. HEIM

Nasze wyroby mają na wewnętrznej stronie drzwierek wylaną marką ochronną.
Prospecta i cenniki gratis i franco. (5148 5-15)

W Budapeszcie

Kerepeski bazar

W Budapeszcie

ulica Hatwańska 1. 10.

KESMARKY & ILLES

Magazyn au bon Marché

we Lwowie przy ulicy Teatralnej 1. 2.

W Karlsbadzie W Wiedniu W Cieplicach

Mühlbadgasse

Mollardgasse 12

Badegasse

polecają szanownej P. T. publiczności swój obficie zaopatrzony magazyn we wszelkie w zakres
galanterijny wchodzące towary, mianowicie, wyroby z brązu, niklu i stali, jako to: świecz-
niki, kałamarze, dzwonki, talerze na wizytowe, karty sejczyrki, nożyczki i t. p.

Wyroby ze skóry: portmonetki, torby ręczne i podróżne do przewieszenia, kufry po-
dróżne bez i z urządzeniem, teki na nuty i mapy do pisania, pamiętniki, wizytierki i pugilaresy.

Wyroby z peluszu: necessary damskie i męskie, albumy i próżne kaseki.

Wyroby z drzewa oliwnego i hebanu: ecritoiry, ramki na fotografie, toaletki, ka-
setki, stoliki do robót damskich i z przyborami do palenia, szachownice i domina.

Najnowsze biżuterie: damskie pełne wytworności i smaku, branszki, kulezki, bra-
sletki, naszyjniki i t. p. po cenach bardzo niskich. Łańcuszki do zegarków z złota talmi, niklu
jalu, jedwabiu i stali.

Krawatki męskie: kołnierzyki i mankiety z dobrych materij a najnowszego fasonu.

Szpilki do krawatek: wisioriki do łańcuszków i bransletek

Perfumy i mydła angielskie i francuskie, woda kolonska, rozpylacze, cety toaletowe,

podry, Velotina Faya, w trzech kolorach, pasty do zębów i odontyny Peletiera, Riegera i Nuglisza

pomady na włosy, węgierskie, francuskie i wiedeńskie.

Perfuma Atkinsona z śrubowem, zamknięciem flakon po 1 złr.

Przybory do podróży, kufry ręczne skórzane i Water proof, paski do plaidów,

necessary i t. p.

Szczotki do sukien, zębów i paznoci, szczotki do włosów i grzebienie z rogu ba-
wolego, zwykłego, żółwi i z szonowej kości.

Urny i wazony z majoliki, terakoty, porcelany i brązu.

Dekoracje ścienne w stylach średniowiecznych i nowszych.

Deszczochrony wełniane od 1.50 do 4 zł. dło jedwabne z dzwonkiem i automaty od

5 złr. do 11 złr.

Kaftanki i spodnie wełniane i trykotowe od 90 ct. do 2 zł. 50 ct.

Aristony najnowszej konstrukcji, z fabryki renomowanej z dodatkiem 6 tarcz muzyecz-
nych sztuka po 25 zł. każda następna tarcza według katalogu po 60 ct.

Maszyny samogrające (kasetki) do nakręcania, o czterech kawałkach, sztuka 25 zł.

Maszynki grające ręczne dla dzieci, o jednym, dwóch i czterech kawałkach

maszyn metalowych, niepodlegające najmniejszemu zepsuciu, grające tańce, pieśni i opery, sztuka po

1 zł. 80 ct., 4 złr. i 7 złr.

Firma nasza, zjednaawszy sobie łaskawe zaufanie szanownej P. T. publiczności, poleca się i

nad. łaskawym względem, za co też w odwet doborowem i tanim towarem zaskarbi sobie repu-
tacyę, jaka magazynowi Au bon Marché przynależy. (5616 2-2)

C. k. uprzyw. nadworna fabryka powozów

SCHUSTALA I SP. KL.

W NESSELSDORF zaopatrzyła swój skład we Lwowie, przy ulicy Karola
Ludwika Nr. 5., w najnowsze powozy, jako to: bryczki, faetony, karety, landauery,
faetony do powożenia, węgierskie wózki, tarantasy i t. p. po ile możności niskich ce-
nach. Zarząd magazynu przyjmuje także wszelkie zamówienia na uprzęż, siódła i
wszystkie przyrządy do jazdy powozem lub konno i wykonywa takowe sumiennie i w
najkrótszym czasie. (2170 44-?)

20 procent za maszynę do szycia.

72 pejsatych agentów uganiania przez cały rok po
kraju i oferuje naszej ławowiernej publiczności maszyn do
szycia na raty, blagując przytem swoim zarogiem. Je to ma-
szyny oryginalne amerykańskie i za te maszyny
otrzymali na wystawie amsterdamskiej dyplom honorowy itd.

Wszystko to fałsz i błąd!

Ale dlaczego ci agenci tak gorliwie uganiają po kraju
i tak blagują? — bo dostają za to 20 procent od tej kwoty,
którą im na rewersie za maszynę podpisano.

Proszę policzyć ile procentu płaci nasz biedny kraj
tylko samym agentom maszynowym?

Rachunek prosty. Jest ich 72, każdy agent sprzedaje rocz-
nie swoją blagą co najmniej 50 maszyn, przeciętna kwota
sprzedanej maszyny 60 zł., z tej kwoty otrzymuje agent 20 proc.

Pamiętaj szanowny czytelniku, że tylko ta
firma może płacić agentowi 20 procent, która daje nadzwyczaj
liche maszyny za grube pieniądze.

Tak samo dzieje się z obrazami, zegarkami i ty-
siącami innymi artykułami.

Ażeby raz położyć koniec takiemu straszemu
wyzyskiwaniu naszej publiczności, postanowiliśmy od nowego
roku trzymać na składzie 3 gatunki maszyn do szycia Singera,
t. j. z 3 różnych fabryk, po cenach następujących:

Maszyny Singera nożne z najnowszymi ulepszeniami po 68, 55 i
45 złr.

Maszyny Singera ręczne po 48 i 38 złr.

Raty tygodniowo 1 złr., miesięcznie 4 złr., kwartalnie 12 złr., gotów-
ką zaś o 10 proc. taniej.

Gwarancja 5 lat.

W obec nowej ustawy przemysłowej, która właśnie weszła w życie, wszelka ze strony agen-
tów przybiecywana gwarancja i naprawa ustaje.

Józef Iwanicki mechanik i właściciel handlu maszyn
Lwów, hotel Zorza.

Przyjęte w zamian maszyny używane, odsprzedają po tej samej cenie, po której
przyjęte t. j. ręczne od 3 do 12 złr. nożne od 5 do 15 złr. (2811 19-2)